

ORSZÁGOS HIRLAP

Előfizetési árak:
Egész évre 14 frt, fél évre 7 frt, negyed évre 3 frt 50 kr.
Egy hónapra 1 frt 20 kr.
Egyes szám ára helyben 4 kr., vidéken 5 kr.

Főszerkesztő
MIKSZÁTH KÁLMÁN

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
VIII. kerület, József-körút 65. szám.
Megjelenik mindennap, hétfőn és Ünnepnep után is.

II. év.

Budapest, 1898, csütörtök, július 7-én.

186. szám.

Aspirációk könyve.

(p-d.) Száz éve, hogy nem nyomtatnak Magyarországon ilyen könyvet; ennyi ideje, hogy kikerült a nyomdából a „Harmintzad“-rendtartás, II. József politikájának egyik eredménye. Ma pedig szétküldött a kereskedelmi miniszter egy hatalmas könyvet, amelynek czime: „A Magyar Korona Országai Vámtarifájának Tervezete.“ Csudálatosképen a formátuma is épen olyan, mint azé a bizonyos százszentendős könyvé... .

Itt fekszik a hatalmas folians az asztalunkon, nézzük, forgatjuk, de csak nem akar megjönni a hangulat, amelyik kell, ha közgazdasági javaslatról akar az ember írni. Csupa szám ez a munka, csupa hideg tény és mégis, mégis... Valami melegség járja át az ember lelkét, valami szentimentális érzés; mintha csak megszólalna e kötet, mondván: „Tisztelj, mielőtt bírálni mernél, mert én história vagyok, a magyar államnak első, igazán önálló vámtarifája, az első munkát, amely csak Magyarország érdekében akarja szabályozni Magyarországnak a nagyvilággal való gazdasági érintkezését. Az a könyv, mely hozzám hasonlít és száz évnél is idősebb, milyen más az, mint én vagyok; azt Magyarország iránt való ellenséges érzés, a magyarság kiszákmányolására való törekvés szerkesztette; az tartalomban idegen volt e haza földjéhez, ha a magyarnak szólott is. De én, én igazán és a valóságban csak Magyarországot akarom szolgálni.“

És aztán előáll a kételkedés. Vajjon csakugyan megérdemli-e ez a könyv a sok meleg érzést? Ki tudja, megelevenedik-e valaha, nem lesz-e érdekes relikvia már egy-két hónap múltán? Emlék, amelynek nem marad eredménye, nem marad gyakorlati nyoma az ország gazdasági életében?

Nem a magyar nemzet akaratossága szolitotta elő ezt a könyvet, hanem mások rosszindulata. Halasztottuk a megjelenését, amíg lehetett, de utóvégre is nem maradhattunk készületlenül, amikor minden jel arra mutatott, hogy új gazdasági életre kell készülnünk.

Ebben van e vámtarifa-tervezetnek nagy politikai jelentősége.

Óriás munka előzte azt meg, még így is, amikor a rendszere, a keretei megegyeznek a közös vámtarifával s amikor annak tartalma egyelőre nem is döntő fontosságú, mert hiszen néhány évig még kereskedelmi szerződések kötik a kezünk teljesen szabad mozgását. Dolgoztak a miniszteriumok, megnyilatkoztak a gazdasági egyletek, a kereskedelmi testületek. Ennyi munkának csak elhiszik Ausztriában, hogy komoly kényszerűség indította meg és nem az, mintha még akarnánk fenyegetni a Lajtha-túlso partját. Ennyi dolog csak elég komoly figyelmeztetés, hogy vagy tessék megtérni, megbékélni, vagy legyenek készen arra, hogy ez a mai hatalmas kötet kilép a szentimentális érzések ködéből és átlépve a törvényhozás küszö-

bét, bevonul egy idő múlva az életbe is, hogy onnan többé soha ki ne küszöböltessék. Ma még módjában van Ausztriának, hogy értékes anyaggá, érdekes levéltári okmánynyá változtassa annak a sok fáradozásnak a gyümölcsét, de senki meg nem mondhatja, hogy meddig marad meg az osztrákoknak ez a módjuk.

Mert nemcsak azt kell számításba venni, hogy a magyar kormány e tarifát komolyan megszerkesztette, hanem azt is, hogy semmi sem állott utjában a tarifa kidolgozásának, se lent, se fönt. Súlyos tévedés foszlott így széjjel és ennek az előítéletnek az elpusztulása megint csak fokozza a mű súlyát, politikai tekintélyét.

Csak ebből a szempontból akarjuk ma kiemelni az elveket, amelyeken a tarifa felépült.

Van valami szimptomatikus értéke annak a ténynek is, hogy a munkát megtartotta a közös tarifa rendszerét. Nem akar szakadást. De még fontosabb, amikor az indoklás bevezető mondata ekként szól:

„A birodalmi tanácsban képviselt királyságokkal és országokkal fennálló vám-és kereskedelmi szövetség, illetve a közös vámterület megszűnése esetén Magyarország szabad kezet nyer arra, hogy kereskedelmi politikáját és az annak alapját képező vámrendszerét kizárólag saját gazdasági érdekeinek tekintetbe vételével állapítsa meg.“

Ennek alapján a tervezet a mezőgazdasági és ipari érdekek védelmét, va-

Az utazás művészetéhez.

— Revideált utasítások. —

Az utazás tulajdonképeni szezonja most kezdődve, szükségesnek látszik az erre vonatkozó régebbi utasítások revideálása. Léteznek ugyanis bizonyos állandó vezérfonalak, például, hogy aki hajnalban indul, az már este reggelizzék, továbbá, hogy kutyák szállítása csak az arra rendelt szakaszokban van megengedve, meg más ilyen arany szabályok, de mindez ma már korántsem elég. Az alábbiakban tehát pótolni fogjuk a hiányokat. Főfigyelmünket természetesen most is a vasuti közlekedésre fordítjuk, mert az emberek jobbára vasuton szoktak utazni; noha legolcsóbb a vizi-ut, mint azt Boyton kapitány példája is bizonyítja. Ime tehát az utasítások, melyeknek segítségével az ember valószínűleg visszatér Budapestre.

(Előkészületi cselekmények.)

A nyári utazás bizonyos lévén, jó ha az ember már januáriusban hozzáfog a készülődéshez. Jól megjegyezzük, hogy az utazás, mint kötelezettség, független az ember családi állapotától. Sokfelől ugyan azt hangoztatják, hogy nőtlen és özvegy férfiak nincsenek kötelezve az elutazásra, de ez tévedés. Az illetőknek fogalmuk sincs arról, hogy júliusban és

augusztusban a nőtlen emberektől is azt szokta kérdezni a fizetőpincér: „Nagyságos ur, még mindig Budapesten?“ Ne ragaszkodjék hát az ember a családi állapotához, mert az ugyis megváltozik. Tessék elutazni, tessék... Egyedül a piktorokkal tessünk kivételt, mert ők azon ürügy alatt, hogy egy körképet kell megfesteniök, mindig itthon maradhatnak Budapesten.

Az előkészületi cselekmények ott kezdődnek, hogy az ember januárius elsején kedvezményes áru bérleti jegyet kér az államvasutak összes vonalaira. Ebből a czélből fekete kabátot öltünk és a Lánchíd-vigadói propellerrel átnegyünk a kereskedelmi miniszteriumba; jégzajlás esetén bérkocsit használunk és a portástól megkérdezzük, hogy fenn van-e az államtitkár. Tagadó esetben eredmény nélkül távozzunk, de ez igenlő esetben is megtörténhetik. Ilyenkor tehát rögtön áthajtatunk az alaguton és a déli vasut üzletvezetőségét keressük fel. Ott ugyan csak egyszeri utazásra adnak jegyet, de az érvényes egész Nabresináig.

Miután a jegynek birtokában vagyunk, czélszerű a trafikban egy vasuti utmutatót kérni kölcsön. Ezt júliusig többször is megismételjük, mert a menetrend változik minden két hónapban. Ha aztán tisztában vagyunk az utiránnyal, főlebbvalóinktól betegség ürügye

alatt hat heti szabadságot kérünk és a Hazai takarékpénztárnál benyújtunk egy váltót. Egyszermind a fűszerezésnél, hentesnél és mészárosnál július elsején nem fizetjük ki a könyvet. Miután a pénzügyi részt így elintéztük, a lapokban közzétesszük, hogy külföldi tanulmányutra indultunk s a kulcsokat átadjuk a házmesternek, hogy végrehajtás esetén ne a lakatos nyissa ki az ajtót. Előzőleg még az ablaktáblákat becsukjuk, a sétatálcánkat összekötjük az esernyővel és mindent gondosan be kell kennünk Zacherlinnel. A vasúthoz menet lehajtatjuk a kocsii fedelét s ha ismerősökkel találkozunk, igyekezzünk, hogy meglássanak. Ha mindazonáltal nem akarnak észrevenni, akkor kiáltunk egy „vakulj meg“-et. Ezzel ugyan nem fogunk czélt érni, de legalább magunkat megnyugtattuk.

(Elővigyázati rendszabályok.)

Régebbi szerzőkből, nevezetesen Serpa Pintóból és az ifju Anacharsis utazásából tudjuk, hogy indulás előtt czélszerű a vasuti kocsiknak, különösen a mozdonyoknak állapotáról meggyőződni. E végből sokan azt ajánlják, hogy egyszerűen vigyük ki magunkkal a kázanvizsgáló bizottságot; akiknek anyagi viszonyaik szerényebbek, például kezdő orvostudorok, azok meg legalább a perkuszziós kalapáccsal verjék végig a kerekeket, hogy nem

lamint a bevételek fokozását tűzte ki céljául és „kellő mérlegelésben részvett” azon körülmény is, hogy a jelenlegi vámtarifában nyújtott védelem azon cikkeket illetőleg, melyekben eddig Ausztria volt a mi szállítónk, eddig nem érvényesült, míg az önálló vámterület esetén ezen védelem teljes mértékben érvényre fog jutni.“

Nem kutatjuk most, hogy ez elvek jól vannak-e megvalósítva, nem kereszük, sok-e a védelem, amelyet a tervezet egyik-másik gazdasági ágának szánt, avagy kevés. Ma még nem érkezett el ennek a napja.

Mert bizonyos az, hogy sokféle vélemény lesz e könyvről és még eltérőbbek az érzések, amelyekkel a tervezet háta mögött levő nagy események iránt viselkedik az ország népe, de bizonyos, hogy amíg meg nem szólal a gazdasági érdekek szava, addig mindenféle ünnepi hangulatot fog kelteni e foliáns megjelenése, addig mindenütt az lesz róla a vélemény, hogy az : az aspirációk könyve.

*

A kereskedelmi miniszteriumban elkészítették a magyar korona országai vámtarifájának tervezetét és azt ma küldötték szét mindazoknak, kiket a kereskedelmi miniszter elnöklése alatt megtartandó szaktanácskozmányra meghívtak. A hétszázegész íves oldalra terjedő tervezet három részből áll : Tartalmazza : a vámtarifát, az indokolást, a vámtarifáról szóló törvényjavaslatot és végül e javaslat indokolását.

A kereskedelemügyi miniszter meghívója, melynek kíséretében a vámtarifa tervezete szétküldött, így szól :

A képviselőház múlt évi december 16-án tartott ülésében benyújtott s a kormány hozzájárulásával elfogadott határozati javaslatnak megfelelőleg a magyar autonóm vámtarifa megalkotásához szükséges adatok a kormány megbízásából összeállítottak és ezen autonóm vámtarifa előadói tervezete kidolgoztatott.

Miután a fentebb említett határozati javaslat c) pontja értelmében ezen tervezet megvitatására szaktanácskozmány volt összehívandó, ezen értekezletnek, mely elnöklésem alatt fog megtartani,

helyül Budapest város új városházának (IV. Lipót-utca) közgyűlési termét és az értekezlet megkezdésének idejéül folyó évi július 14. napjának délelőtti 10 óráját állapítottam meg.

A fentiek szerint kidolgozott magyar vámtarifa előadói javaslatának . . . . . példányát idezárva . . . . . címet, hogy a szóban levő szakértekezletre . . . . . képviselőjét kiküldeni és képviselői . . . . . nevét hozzám idejekorán bejelenteni sziveskedjék.

Budapest, 1898. július 5.

A vámtarifa indokolása.

A vámtarifa indokolása szerint a birodalmi tanácsban képviselt királyságokkal és országokkal fennálló vám- és kereskedelmi szövetség, illetve a közös vámterületnek megszűnése esetén Magyarország szabad kezet nyer arra, hogy kereskedelmi politikáját és az annak alapját képező vámrendszerét kizárólag saját gazdasági érdekeinek tekintetbevételével állapítsa meg. Ezen önrendelkezési jogának érvényesítésénél egyelőre csakis azon kötelezettségek betartására köteles figyelemmel lenni, melyeket a külföldi államokkal kötött kereskedelmi szerződéseinkben Ausztriával együtt elvállalt és melyek természetesen az Ausztriával való gazdasági kapcsolat fölbontása esetén is reánk nézve az illető szerződések lejártáig épségben maradnak. Az említett szerződéses megállapodások azonban nem állják útját annak, hogy Magyarország autonóm vámrendszerét függetlenül alkossa meg.

Midőn tehát az önálló vámterület felállítására esetén alkalmazandó vámtarifa kidolgozása fogantatba vétetett, meg volt adva annak a lehetőség, hogy ezen munkáltnál az osztrák-magyar vámterület részére eddig érvényes általános vámtarifa teljes mellőzésével az önálló magyar vámtarifa akár valamely külföldi államban czélszerűnek bizonyult és a mi viszonyainkra is alkalmasnak ígérkező vámtarifa szerkezetének elfogadásával, akár bármely más tarifától eltérő új alakban és beosztásban állítsassék egybe.

Ha ennek dacára mégis a jelenlegi vámtarifának alakja és beosztása választott, ezen elhatározásnál a következő szempontok voltak mérvadók.

A külállamokkal fennálló kereskedelmi szerződéseinkben az osztrák-magyar vámterület általános vámtarifájában megállapított vámtételek nagyrésze meg van kötve oly módon, hogy ezen szerződésekben nemcsak a tarifaszám, hanem vámtarifánk illető számainak szövege is a lekötés mérve szerint egészben vagy részben idéztetik. Ezen körül-

mény mellett az új tarifának az eddigi beosztástól lényegesen eltérő megszerkesztése majdnem leküzdhetetlen nehézséget okozna jelenleg fennálló tarifaszervezetünk lejáratának idejéig, vagyis az 1908. év végéig, amennyiben egyrészt igen megnehezítene a szerződésekben lekötött és az előadottak szerint teljesen eddigi vámtarifánkhoz alkalmazkodó vámtételeknek az új vámtarifába való szabatos besorozását, másrészt pedig oly bonyolódottá tenné vámrendszerünket, hogy a különböző külállamokban üzleti összeköttetéssel bíró kereskedelmi köreink csak nehezen bírnának az alkalmazandó vámtételek tekintetében tájékozódást szerezni, sőt az a vámkezelésben is — kivált a kezdetben — könnyen téves eljárásra adhatna okot, mi előrelátólag számos panaszra és a szerződéses államok részéről felszólalásokra vezetne. Már pedig nem hagyható figyelmen kívül, hogy az évtizedek óta fennálló vámközösség megszűnése esetén az önálló vámterület berendezésével kapcsolatban teendő intézkedések az átmeneti időben úgy kereskedőink üzleti tevékenységében, mint magában a vámszolgáltatásban is tagadhatatlanul bizonyos nehézségeket fognak okozni s így nem látszik kívánatosnak, hogy azok száma a vámrendszerünk föllállításánál parancsoló szükség nélkül alkalmazandó újítások által szaporíttassék.

Az átmeneti időben érvényesülő ezen körülmények mellett figyelembe volt veendő továbbá, hogy az osztrák-magyar vámterület általános vámtarifája úgy az áruknak logikus csoportosításánál, mint azon körülménynél fogva is, hogy az a forgalomba kerülő cikkeknek felesleges részletezés nélkül való szabatos osztályozása mellett egyes általánosabb árumegnevezések útján a forgalomba ujonnan jövő áruk helyes besorozását is lehetővé teszi, az európai államokban alkalmazásban levő vámtarifák sorában a legtökéletesebbek egyikének tekinthető, továbbá hogy ezen tarifa évtizedek óta való fennállása és közgazdasági viszonyaink fejlődéséhez mért ismételt módosítása és kiegészítése mellett forgalmi viszonyainkhoz teljesen alkalmazkodott.

Megemlítendő továbbá, hogy jelenlegi vámtarifánk rendszere általában véve a német birodalomban érvényben levő vámtarifához alkalmazkodik, mi lényegesen megkönnyíti azt, hogy kereskedelmi összeköttetéseinket ezen állammal, mely külforgalmunkra nézve mindig nagyfontossággal fog bírni, továbbfejlesszük.

mutatnak-e Westphal-féle tüneteket. Mások határozottan sürgetik, hogy az ember legalább a mozdonyvezetővel álljon szóba és az erőbeli állapota felől tudakozódjék. Ilyenformán :

— Hány óra óta van uraságod szolgálatban?

Vagy :

— Jó alma van uraságodnak? Tudna például állva elaludni?

Bizonyos, hogy napjainkban, midőn már csak tehervonatok szoktak összeütközni, főleg az ilyen óvatosság; legfőleg csak a pályaalamosásról, meg a sziklaomlásról intézhetnénk kérdéseket, de az meg nem a mozdonyvezetőtől függ, hanem a jó Istentől. Ennélfogva legyünk okosak és kevés időnk, mely az indulás előtt marad, használjuk fel praktikusabban. Mert tulajdonképen csak két veszedelem van. Az egyik a vonatcsere. Elkerülése végett ajánlatos, hogy az ember rögtön jegyváltás után menjen ki a perronra és igyekezzék az illető vonatot megtalálni. Ebben a tekintetben segítségünkre lesznek bizonyos fekete vagy zöld táblácskák is, amelyek rá vannak akasztva a különböző vonatokra és a lehető legvilágosabban megjelölik az utirányokat. De ezzel sohasem szabad megelégednünk. Mert híjába látja az ember, hogy : „Budapest-Pragerhof közvetlen kocsis”, a dolog csak akkor válik föltétlenül bizonyossá, ha a tényleg vasuti szakemberek is megerősítik. Evégből

hát bátran intézzünk kérdést minden arrajáró vasutashoz, kivéve azokat, akiknek elől szám van a sapkájukon. Ezzel az eljárással ugyan elérjük azt, hogy hülyének fognak tartani bennünket, de ez legkevésbé se fesszélyezzen bennünket azon a helyen, ahol minden esztendőben csak egyszer fordulunk meg.

Még egy másik veszedelmet rejt magában a vasutazás. Talán mondanunk sem kell, hogy a villámcsapásról van szó, mely a statisztika szerint júliusban a leggyakoribb. A villám általában szereti az érczetet s a magas tárgyakat. A vasuti kocsiban, ahol a tető és a padló között a gyanutlan utas kitűnően összekapcsolja a vezeték, különösen nagy a veszedelem. Valamire való turista nem is fél egyébtől, csak a villámcsapástól. Ennek elkerülése végett szerezzünk be egy összehajtható villámhárítót és hordjuk azt a kézi-kofferrünkben. Alkalmas pillanatban azután felszállunk a kalauz fülkéjébe s a villámhárítót a kocsis tetején elhelyezzük. Ha ez lehetetlen, akkor veszünk egy üvegharangot s legalább a fejünket elszigeteljük.

(A kényelmi szempont.)

Kétségtelen, hogy a kupében legfőleg másodmagunkkal szeretünk lenni. Mivel a hegemánszó sport terjedésével a személyforgalom is óriásilag megnövekedett, ma már igen nehéz ezt a kényelmet megszerezni. Mindenféle fogásokra van szükség, de az a régi ötlet nem se-

git már, hogy az ember csörgőkigyót visz magával az utra. Ma már az anyósunkat kell magunkkal vinnünk. Attól még visszarettennek a kupéba beözönlök.

Akinek az anyósa nem alkalmas az elrettentésre, az szerezzon be egy lapos bársonysipkát, két oldalt, a halánték fölött lecsüngő hajfürtökkel. Abban a pillanathan, mikor nyílik az ajtó, föltesszük a sipkát és mindenki lengyel zsidónak fog bennünket nézni. Az első osztályon még kölcsönöz ez némi immunitást.

Van még egy harmadik eszköze is a kényelemnek. Ez lényegében mechanikai eszköz. Alkalmazása abból áll, hogy mikor az idegen utas vagy a kalauz be akar nyitni, mi ellenkező irányban húzzuk az ajtót. Mivel azonban a küzdelem végét nem lehet előre tudni, ezt a mechanikai eljárást csak olyan tekintélyes férfiaknak ajánlhatjuk, akiknek társadalmi állását mindjárt meg lehet látni. Például püspököknek vagy tábornokoknak.

(Visszautazás.)

A visszautazásra nézve ugyancsak a főntebb szabályok állnak. Csupán az előkészületi cselekmények mutatnak némi változást, amennyiben indulás előtt való napon a következő táviratot intézzük ahhoz a pénztárhoz, ahonnan a fizetésünket húzzuk :

Wien, Hotel Royal. A tárczámat ellopták, kérek ötven forintot sürgönyileg. Monachus.

A vámtarifa egyes számainak megállapításánál figyelembe vett szempontokról a minden tarifaszámnál alább felhozott adatok és megokolások részletes tájékoztatást nyújtanak. E helyütt általában csak az emelendő ki, hogy az egyes vámtételek megállapításánál természetesen első sorban mezőgazdasági és ipari érdekeink védelme, nemkülönben ott, ahol ez igazoltnak látszott, a bevételek fokozására irányuló érdek volt a mérvadó, mellette azonban kellő mérlegelésben részesült azon körülmény is, hogy a jelenlegi vámtarifában nyújtott védelem azon cikkeket illetően, melyekben eddig Ausztria volt a mi szállítónk, eddig nem érvényesült, míg az önálló vámterület esetén ezen védelem teljes mértékben érvényre fog jutni.

Végül az indokolás szól arról, hogy miért kellett a kiviteli vámokat elejteni.

A tarifa-törvényjavaslat.

Maga a tarifa-törvényjavaslat husz szakaszból áll.

Az 1. szakasz a behozott áruk vámköteles voltát és a vámtarifában foglalt vámoknak ezen árukra való alkalmazását állapítja meg, kimondván, hogy a fogyasztási adó alá eső áruk után a vámdíjon kívül a fogyasztási adó, illeték, illetve pótlék is fizetendő, kivéve azon esetet, ha a vámtarifa illető számának szövege szerint a vámtételben a fogyasztási adó már befoglaltatik.

Ezen szakasz utolsó bekezdése továbbá nemcsak az áruk átvitelét mentesíti a vámdíj fizetése alól, hanem a vámtarifára vonatkozó előterjesztés bevezetésében előadott okoknál fogva a kivitel is.

A 2. szakasz azon esetre tartalmaz intézkedést, hogy valamely államban hajóink és árunk kedvezőtlenebb elbánásban részesítenének, mint más államok hajói és áruai. A 2. szakasz a kormányt hatalmazza fel, hogy rendeleti úton tehesse meg az intézkedéseket, ezzel biztosítani kívánván azt, hogy adandó alkalommal a kormánynak szabad keze legyen és minden tekintetben az adott helyzetnek megfelelően járasson el.

A 3. szakasz az egyes árukra a vámtarifa illető számaiba való részletes beosztásáról gondoskodik.

A 4. szakasz a vámtarifa különböző vámtételei alá tartozó anyagokból, illetve részekből készült oly áruk és mechanikai keverékek elvámolása iránt intézkedik, melyekre nézve a vámtarifában külön vám megállapítva nincsen, elvül kimondván, hogy ezen áruk főalkatrészeik, a mechanikai keverékek pedig tekintettel arra, hogy az ily keverékek, ha folyékony állapotban vannak, a főalkatrész megállapítása nehézségekbe ütközhetik, a magasabb vám alá eső alkatrészeik szerint vámközelendők.

Az 5. szakasz az állami egyedáruság tárgyainak behozatali és átviteli tilalma és a közérdekből alkalmazható forgalmi korlátozások iránt tartalmaz intézkedéseket.

A 6. szakasz megengedi, hogy belföldi rossz termékek esetében a gabonára és a hüvelyesekre megállapított vámok a szükséghez mért terjedelemben ideiglenesen hatályon kívül helyeztessenek.

A 7—12. szakasz a behozatali vámok alóli mentességek eseteit sorolja fel.

A 8. szakaszban megállapított vámentességek a külfölddel való személy- és áruforgalmunk megkönnyítését és lehető előmozdítását czélozzák és nagyobbára más államokban is érvényben vannak.

A 10. szakasz mezőgazdasági érdekeink figyelembevételével a határszéli forgalomban állapít meg bizonyos vámentességeket.

A 12. szakasz szerint engedélyezhető vámentességek a nemzetközi vasúti összeköttetések megkönnyítését czélozzák, mely összeköttetések létesítése külkereskedelmi forgalmunk emelése érdekében mutatkozik kívánatosnak.

A 13. szakasz a fumei punto franco-ról intézkedik.

A 14., 15. és 16. szakaszok a vámdíjaknak mely értékben való fizetéséről, az esedékes vámentességnek krajczártörtek esetén való kikerekítéséről, a vámdíjon kívül fizetendő mellékletekekről és ezen illetékek alól való mentességek eseteiről tartalmaznak rendelkezéseket, melyek nagyjában és lényegükben az eddigi törvény erre vonatkozó intézkedéseivel megegyeznek.

A 17. szakasz a vámok kiszabásánál alapul veendő mértékre és göngysulyra vonatkozó határozmányokat foglalja magában.

A 18. szakasz a vámok szedésére és kezelésére vonatkozólag eddig fennálló szabályoknak további intézkedésig való fentartására ad a kormánynak felhatalmazást, mi az önálló vámterület életbeléptetésének vámkézelési szempontból való megkönnyítését czélozza.

A 19. és 20. szakaszok a törvény érvényére és végrehajtására vonatkozó zárintézkedéseket tartalmazzák.

Az autonóm vámtarifa tételei.

A magyar autonóm vámtarifa alakjára és beosztására nézve mindenben a most érvényben levő osztrák-magyar vámtarifát követi és ötven csoportban állapítja meg a külkereskedelem összes cikkeinek vámtételeit.

Ami az egyes tételeket illeti, azokból a következőket emeljük ki:

A gabonaféléknél, a tengeriért, kölesért és tatarháért eddig fizetett és szerződésileg megállapított 50 krajczáros díjtételt 1 forintra, az árpa és a zab 75 krajczáros vámtételét 2 forintra, a búzáért eddig 1 forint 50 krajczárral fizetett vámot 3 forintra emelték. A hüvelyes vetemények 1 forintos közös váma az autonóm tarifa szerint 2 forint lenne. A lisztért eddig 3 forint 75 krajczárt fizettek a behozatalnál, ezentul a vám 5 forint lesz.

A vágómarháért fizetett eddigi díjtételt 15 forintra, ezentul 20 forintra, bikáért eddig 4 forintra, ezentul 20 forintra fizetnek, tehát a behozatali vám 3 forint volt, az autonóm tarifa szerint pedig 15 forint és fiatal marháért eddig fizetett 3 forintra az autonóm tarifa 10 forintra, a borjuért fizetett 1 forint 50 krajczárt 4 forintra emeli. Juhok után 50 krajczár helyett darabonként 2 forintra fognak fizetni. Sertésért eddig egységesen 3 forintra fizetnek a behozatalnál, az autonóm tarifa a 90 kilós sertésre 5 forintos, a 90 kilogrammon fölül való sertésre 10 forintos vámtételt állapít meg. A lovak után eddig fizetett 10 forintos díjtétel változatlan marad.

A nyers cukornak 15 és 20 forintos díjtételét 6 és 11 forintra, a finomított cukor 20 forintos tételét 11 forintra szállítja le az autonóm vámtarifa. A nyerspetroleum 10 forintos díjtételét 4 forint 60 krajczárra szállítja le az autonóm tarifa, de a finomított ásványolaj tételeit változatlanul hagyja. A nyers pamut behozatala vámentes volt az ilyen lesz ezentul is, az egyes fonalak szerződésileg megállapított 6, 8, 14 és 16 forintos tételei változatlanul megmaradnak. Változatlanul hagyja a tarifa a kettős- és hármasonalak tarifáját is. A közönséges sima pamutszövetek díjtételei változatlanul megmaradnak, 100 kilonként a nyers szövetért 94 forint, a fehérített szövetért 45, a festettért 55 forint és a tarkán szőtt vagy színnyomatos szövetért 70 forintra fizetnek. A pamutból készült szövetekre nézve a magyar autonóm tarifa változatlanul elfogadja az osztrák-magyar tarifa összes tételeit. A bársonyszövet vámját 90 forint helyett 120 forintra emelték.

A len, kender és juta nyers állapotban eddig vámentes volt, ezentul 1 forint 50 krajczár lesz a díjtétel; az ezekből készült fonalakért nyers állapotban 10 forintra (eddig 1 forint 50 krajczár), fehérített állapotban 15 forintra (5 forint helyett), czernázva 25 forintra (18 forint helyett) fognak fizetni. A szürke csomagoló vászon eddigi 6 forintos tételét 15 forintra, a mustrálatlan lenárak díjtételét 12 forintról 30 forintra és a mustrás lenárak 40 és 80 forintos vámját 80 és 160 forintra emelték.

Gyapju és gyapjufonal az osztrák-magyar tarifa szerint eddig vámentes volt, ezentul a nyers gyapju 100 kilójáért 5 forint, a háton mosott gyapjuért 10 forint, a gyárilag mosott gyapjuért 20 forint és a fésült gyapjuért 25 forintra kell fizetni.

A nyersvas és vasárak után fizetett 80 krajczáros vámtétel változatlanul marad. A nyers fémek díjtételénél a magyar kohászat nyer némi védelmet. A lokomotivok, lokomobilok és szerkocsik vámját az autonóm tarifa 8 forint 50 krajczárról 15 forintra, a varrógépeket 8 forint 50 krajczárról 10 forintra, a cséplőgépeket 7 forintról 10 forintra emeli az autonóm tarifa.

Ezek a tervezet legfontosabb intézkedései. Természetes, hogy egyes rendelkezéseit részletesebben is be fogjuk még mutatni.

Hivatalos hang Ausztriából.

Bécs, július 6.

A hivatalos „Wiener Zeitung” közgazdasági részében „Egy autonóm magyar vámtarifa” czimen a következő kommunikét közli:

A „Neue Freie Presse” ma egy magyar vámtarifa-tervezetet közöl, amelyet mint állítja — a magyar kormány a július 14-ére összehívott ankét elé szándékozik terjesztetni. — Ugyane forrás szerint azonban ezen az ankéten első sorban a közös és a külön vámterület kérdését fogják általános megvitatás tárgyává tenni. A tervezett vámtarifa-tervezet tehát már eleve az

esetőségek ellenében való gondoskodás jellegét viseli magán, a „si vis pacem, para bellum” klasszikus elve szerint. Oly időkben, midőn nem egészen jelentéktelen pártok úgy itt, mint odaát, a gazdasági különválást teszik jelhezavukká; oly időkben, midőn a parlamenti nehézségek a kiegyezésnek úgy Ausztria, mint Magyarország legirányadóbb köréi által óhajtott végleges megoldását a közös vámterület fentartásával együtt készletetik: bizonyára érthető, hogy az a kérdés, mi történjék akkor, ha bizonyos határidőig a végleges megoldás meg nem történne, böcs előrelátással megfontolást tárgyává tétetik, nehogy, ha talán csak rövid átmeneti időre is, teljes ür álljon be. Ily értelműek és nem másfélék a mi értesülésünk szerint a magyar részről kezdeményezett előkészítő intézkedések, de ugyanilyenek azok is, amelyek osztrák részről tervezetnek. Ez a felfogás fölment bennünket a szükségétől annak, hogy ez idő szerint a „Neue Freie Presse”-ben közzétett vámtarifa közlelbbi taglásába hocsátkozunk, bármily érdekes volna is kimutatni, hogy a közölt pozíciók a meglehetősen leplezetlen vámháboru jelentőségével birnak és mérlegelés tárgyává tenni azt, hogy minden állam termelése és külkereskedelmére nézve nemcsak a saját, hanem a tekintetbe veendő többi államok vámtarifái is döntő jelentőségűek. Ennek a kísértésnek annál inkább ellenállhatunk, mert szilárd meggyőződésünk, amelyet a közzétett vámtarifa még inkább megerősít, hogy a két államnak legnagyobb fontosságú gazdasági, pénzügyi és politikai külön érdekei egész bizonyossággal a régi vám- és kereskedelmi közösségnek a papíron mindenesetre igen könnyen kérdésessé tehető fentartására fognak vezetni. Fluctuat non mergitur!

POLITIKAI HIREK.

Minisztertanács. Egyes mai lapok ama hiriei, hogy ma minisztertanács volt, tévedésen alapul; a legközelebbi minisztertanácsot szerdán, e hónap 13-án, tartják a miniszterelnöki palotában. Ez értekezleten sok fontos ügy kerül tárgyalásra és a miniszterek lehetőleg teljes számban fognak megjelenni. Báró Bánffy miniszterelnök hétfőn jön meg Herkules-fürdő-ről, hogy — szabadságát megszakítva — jelen lehessen a szerdai minisztertanácson. Itt említjük meg, hogy helytelen a lapok amaz értesítése is, mely szerint Lukács László pénzügyminiszter Gasteinban van. A pénzügyminiszter jelenleg zalathnai birtokán időzik.

Midás keze.

(Horánszky Nándor könyve.)

Kegyetlen fátnum nehezedik Horánszky Nándornak a kvótaügyében való hazafias, nagy komolyságu, sok tanuláson és sok tudáson alapuló munkájára. Nem Horánszky buzgóságán mulik, de annak a végzetnek a büne, hogy a nemzeti párt érdemes vezérének a munkája nem járhat igaz haszonnal az országra.

Annak a szegény mesébéli királynak a szerencsétlensége üldözi Horánszkyt, akinek kezényomán minden aranyrá változott, a hus is, a kenyér is, úgy, hogy majd belepusztult a boldog király az istenek ajándékába.

Bizonyos, hogy aranyat ér Magyarországának, ha kimutatják ahhoz értő, komoly politikusok, hogy nem mehetünk túl a mai kvótán, vagy legföljebb csak nagyon kevéssel léphetünk át rajta. De huszonnégyperczentes kvóta — az sok az aranyból. Mert valamiként a mesébéli királynak nemcsak kincsekre volt szüksége, hanem kenyérre és vízre is: azonképen nekünk is nemcsak alacsony és igazságos kvóta-számra van szükségünk, hanem rá vagyunk szorulva kenyérre is, arra, hogy meg tudjunk egyezni Ausztriával. S ez ép a szerencsétlensége Horánszky Nándornak; fényesen védi Magyarország igazát, de tulságosan sokat bizonyít és nem látja meg a sok

csillogástól, hogy kivitelében minden aranynyá változott a keze alatt, a megegyezés fekete kenyere is.

Szép a Horánszky-könyvének első fele, amelyben adatokat keres, hogy a két ország erejét összemérje s amelyben a 24:32 perzent magyar kvótát dedukálja. De mi a második részt tartjuk többre, azt, amelyben sok alaposan vitatja, hogy mit kell kihagyni mindkét részen a kvóta alapjául szolgáló adók összegéből. Az első résznek talán hasznát veszik valaha a közgazdasági írók, de a politika sohasem. Mert ebben a részben van a legtöbb Midas-arany s itt van a nagy kaliforniai arany-tuskó, a huszonnégy perzent, amely csak arra lehetne jó, hogy az osztrákok ráhengergessék a magyar bizottság minden munkájára és alaposan eltemessék vele annak minden eredményét.

Igaz arany, amit Horánszky — ha kissé elkésve is — a lélek-arány megczafolására elmond. Sok igazságot mond akkor is, amikor fejtegeti, hogy ki felelős a mai állapotok felidézéséért. De rögtön utóleri a fátum, amikor ő maga vállalkozik arra, hogy javítson a dolgok során.

Két év előtt azt javasolta: oldjuk meg a kvóta kérdését akként, hogy hagyjuk függőben tíz évig, aztán számoljunk el utólagosan. Akkor ez a javaslata volt „sok”. Most pedig az a „sok”, amikor azt bizonyítja, hogy Ausztriának épen négyszer akkora a jövedelme, mint a mienk. Nem szólunk arról, hogy talán magunknak is kellemetlen kissé ilyen inferioritást bevallani, de azt kérjük; vajjon mi történt volna, ha 1896-ban a magyar bizottság Horánszky álláspontjára állott volna és 24 perzentet ajánlott volna, amikor az osztrákok negyvenkettőt követeltek?

Igy is eléggé csufjára vagyunk a világnak ezzel a kvóta-árlejtéssel, de most legalább megvan az a vizsgálatunk, hogy nem mi vagyunk felelősek érte. De mily csekélyke kis neszezés lenne az istenek nevetése, amelyet Homeros ír le, ahhoz a pokoli kaczagáshoz képest, amely megreszkettette volna a világ bordáit akkor, ha az osztrákok tíz-százalékos srófolására mi — Horánszky adatai alapján — nyolcz-százalékos kvóta-csökkenéssel feleltünk volna és mindössze tizenhatsz perzent lett volna a két bizottság között az eltérés.

Aligha fog akadni ember, akinek az a véleménye, hogy ebben az esetben valami nagyon sokkal közelebb volnánk a megoldáshoz és kisebb lenne az illetékes tényezők felelőssége.

Ámbátor be kell vallani azt is, hogy Horánszky munkájának az eredménye nem lenne több akkor sem, ha nem esik az arany-csinálás hibájába és az ő jövedelem-adataival azt számítja ki, hogy harmincz perzent az igazságos kvóta. Két okból nem lenne több az eredmény.

Először azért, mert ország-világ tudja, hogy azok az adatok egy fillért sem érnek, teljességgel megbizhatatlanok; azokból mindenki azt számíthatja ki a posteriori, amit a priori fejébe vett. Másodszor meg azért van kizárva az eredmény, mert kissé megkéstek Horánszky aranyai. Csak nem lehetséges az, hogy most, két év múltán újabb alapokat keressünk és nekivágjunk egy újabb kétéves számítási kampagnak.

Azért hát többre becsüljük mi a munka második részét, mely a földön iparkodik maradni és a meglevő alap részleteit fejtegeti.

Sok igazság van a munkának e részében, de szomorú dolog, hogy ezt is utólerő a

„több” fátuma. Nem akarunk vitatkozni, helyes dolog-e, ha a kvóta-bizottság tagja a közvélemény elé viszi a nézetét, amelylyel a bizottságon belől nem tudott érvényesülni, de föltétlenül hasznosabb munkát végzett volna Horánszky, ha a magyar küldöttség bírálata és újabb kihasítandó tételek felsorolása helyett azt bizonyítja be, hogy mennyire igaztalanok azok a nyilván sugalmazott kívánságok, amelyek nemrégiben egy lengyel újságban jelentek meg.

Hic Rhodus, hic salta. Ezekben a kívánságokban, azok legyűrésében van most a kvóta-kérdés veleje. S Horánszky bizonyosan ismerte ez osztrák vágyakozásokat a munkája megírása előtt is. Ez lett volna az a kevesebb, amelyik a valóságban több.

Nem arra van szükség, hogy Magyarország győzessék meg a kvóta-igazságok dolgában, hanem arról, hogy Ausztriának magyarázzuk meg a dolgok állását. S attól tartunk, hogy ebben az irányban Horánszky-nak nem lesz sikere.

Mert tulsok a könyvében az arany; mindent azzá változtat Midás keze.

Dr. Pap Dávid.

KÜLFÖLD

A román királyi pár pétervári látogatása. Pétervárról táviratozzák: A királyi pár e hónap 27-én érkezik meg az orosz fővárosba és a péterhofi várban száll meg. Négy napig maradnak itt s ez idő alatt megtekintik Pétervárt és a diplomáciai testületet fogadják. A román királyi pár Pétervárra Varsón keresztül utazik s ott marad egy napig. Visszafelé Moszkvában és Kiewben keresztül utaznak és Moszkvában két napig, Kiewben egy napig tartózkodnak.

Az amerikai háború.

(Távirati tudósítások.)

Ajtengeren már leverte az Unio Spanyolországot, a száraz földön azonban még mindig nem birt vele elbánni, mert a spanyol katonaság bátorság és kitartás dolgában valóban párját ritkítja. Az a kis előny, amit Shafter Santiago de Cuba előtt elért, rengeteg vereséggel a kezébe került és még mindig nem bizonyos, hogy az amerikaiak hamarosan beveszik-e Santiago de Cubát.

Az amerikai vezérek egymás ellen intrigálnak, ami hátráltatja az Unio amugy is szedett-vetett hadseregének akcióképességét.

A spanyolok helyzete mindazonáltal súlyos s minthogy majdnem mindazokban a felszerelésekben, amelyek a háborúhoz szükségesek, nagy hiányt szenvednek, előbb-utóbb mégis csak elpusztulnak az egyenlőtlen küzdelemben.

A spanyolok kubai helyzeténél csak a spanyol dinasztának és a kormánynak helyzete súlyosabb odahaza.

A lázadás kitörésével a királyi család sorsa rendkívül aggályossá vált. A karlisták fészkelődése s a spanyol nép rendkívül izgatott hangulata állítólag arra bírta a hatalmakat, hogy lépéseket tegyenek a béke érdekében. Ezek a törekvések azonban egyelőre semmiféle eredményre sem vezethetnek, mert a spanyol kormány nem hajlandó békét kötni, hanem folytatni akarja a háborút a végletekig, az Egyesült-Államok elnöke pedig csakis a spanyolokkal akar alkudozást kezdeni.

Távirati tudósításaink a következőket jelentik:

Egy szemtanu a santiago-i katasztrófáról.

Kingston, július 6.

A „Kaiserin und Königin Maria Theresia” osztrák-magyar torpedó-kohajóról jelentik a Santiago de Cuba előtt 3-ika óta lefolyt események egyik szemtanuja.

A „Maria Theresia” 77 menekülte! ideérkezett. A hajó tegnap reggel, 20 mértföldnyire keletre Santiago de Cubától, ért Kuba partjaihoz, azután nyugat felé indult. Déléltől tíz órakor a hajó fedélzetén levők szemtanúi voltak a harcoknak. Ripper sorhajó-kapitány, a „Maria Theresia” parancsnoka az ütközet miatt nem léphetett érintkezésbe az amerikai tengernaggyal az iránt, hogy az osztrák-magyar konzullal beszélhessen. Az ágyúharcot 1500 yardnyi távolságról vívták. Másfél óra alatt a spanyol hajóhadat, kitűnő magatartása dacára, felgyújtották és teljesen megsemmisítették. Az égő „Infanta Maria Theresa”, az „Almirante Oquendo” és a „Viscaya” hajók Santiago de Cubától 10—20 mértföldnyire nyugatra egyenként önként zátonyra estek.

A „Maria Theresia” fedélzetéről lehetett látni, mint robbannak fel a hajók. A torpedózúzóhajókat elsüllyesztették. A „Christobal Colon” mintegy 60 mértföldnyire nyugat felé zátonyra jutott. Az amerikai hajóhad sértetlen maradt, míg a spanyolok igen súlyos veszteséget szenvedtek. Az amerikaiaknak csak két halottjuk és néhány sebesültjük volt. Cervera tengernagyot elfogták. Santiago de Cuba városát állítólag ma fogják bombázni. Tegnap fegyverszünetben állapodtak meg, hogy a semleges nemzetek alattvalói olvonulhassanak. Ripper sorhajókapitány reggel tanácskozott Sampson tengernaggyal, aki igen előzékeny volt vele szemben és négy csónakot küldött Santiagóba, hogy az idegen alattvalókat felvegyék. Ezek között van egy osztrák alattvaló is, az olasz konzulok, a domingói és a paraguay-i köztársaság konzuljai családjaikkal és egy orosz konzulátusi tisztviselő. Az osztrák-magyar és a német konzuli ügyvivők, valamint az angol konzuli ügyvivő Santiagóban maradtak. Az angol és a svéd alattvalókat a „Pallas” és „Alert” angol hajók szállították el. Kubából nem lehetett táviratozni, mert a kábelt szolgáltatási célokra tartják fenn.

Santiago ostroma.

London, július 6.

A Reuter-ügynökség jelenti a Santiago mellett való amerikai táborból 3-áról:

Santiago bombázását az amerikaiak elhalasztották, amíg a tampai segédcsoportok megérkeznek. Miles tábornok ezekkel együtt érkezik és átveszi Shaftertől a főparancsnokságot. Shafter a hadügyminiszterhez intézett jelentésében konstatálja, hogy Santiago ellen a rohamot elégtelen erővel kezdte meg s azért pusztult el annyi katonája, mert gyalogsággal kellett oly állásokat támadnia, amelyeket előbb a tüzérségnek kellett volna meggyöngítenie. A főhadiszálláson levő orvosok a Santiago mellett elesett és megsebesült amerikaiak számát legalább is ezerhatszázra becsülik. Ezek közül mintegy százötvenen vagy azonnal meghaltak, vagy sebeikbe rövid idő alatt belehaltak. A többi sebesült előreláthatólag felgyógyul. Tekintve azt, hogy 12,000 embernél több nem vett részt az ütközetben a veszteség aránylag, különösen a tisztokban, igen nagy. Ez főleg annak tulajdonítandó, hogy a csapatok a nyílt terepen a spanyolok rendkívül heves tüzelése közben nyomultak előre.

New-York, július 6.

A „New-York Herald” kingstoni távirata szerint a Santiagóból az „Alert” angol segédkohajóra menekültek azt mondják, hogy Pando tábornok a felkelők ellen Dos Palmas mellett vívott ütközetben a karján súlyosan megsebesült. Ez a hír még megerősítésre szorul. A menekültek azt állítják továbbá, hogy Linares tábornok kijelentette, hogy inkább felperzseli Santiago de Cubát, semhogy feladja.

Ugyannak a lapnak jelentik Washingtonból, hogy az amerikai katonai és tengerészeti parancsnokságok Santiago előtt való akciójában hiányzik az egyöntetűség. Shafter tábornok azt jelentette, hogy Sampson tengernagy vonakodott Santiago kikötőjébe bevezetni és a várost bombázni, amíg erre egyenes parancsot nem kap a tengerészeti miniszteriumtól.

New-York, július 6.

A „New-York Herald”-nak kingstoni távirata szerint a menekültek, akik Santiago de

Cubából érkeztek oda, azt állítják, hogy a santiagoói angol és az osztrák-magyar konzulátus épületeit az ott letelepedett idegenek százával vették körül és könyörögtek, hogy vegyék fel a hajóikra őket. Santiago nem harcoló lakosait nagy ijedelem fogta el. Az angol konzul leánya, aki szintén a menekültek között van, azt mondta, hogy szombaton és vasárnap délelőtt granátok csaptak le az angol konzulátus épülete körül.

A városban és a környékén levő spanyol csapatok erejét — úgy látszik — senki sem ismeri. A helyőrség harcképes katonáinak számát nyolcezerre becsülik. Santiagóban állítólag minden ötödik ház kórházzá vált.

Viszálly az amerikai vezérek közt

London, július 6.

Az Amerikából érkező táviratok arról adnak hírt, hogy az amerikai seregek kubai vezérei közt kitört az egyenetlenség. Shafter haragszik Sampson admirálisra, mert nem akart a santiagoói öbölbe behajózni. Sampson viszont lenézően nyilatkozott Shafter képességeiről és kijelentette, hogy addig, míg Washingtonból egyenes utasítást nem kap, nem hajózik be a kikötőbe. Végtére is nem maradt más hátra, mint az, hogy Mac Kinley kénytelen mindkét hadvezérnek táviratilag utasítást adni. Mac Kinley táviratában arra utasította a szárazföldi és tengeri csapatok vezéreit, hogy teljes egyetértésben járjanak el. Miles főparancsnok is nagyon elégedetlen. Ő is nagyon gáncsolja Shafter hadműveleteit, de Mac Kinley még mindeddig nem ruházhatta át Milesre a santiagoói hadsereg fővezényletét.

Miles pedig azt akarja, hogy minél előbb engedjék át neki a fővezényletet, amely esetben Shafter lehetetlenné volna téve. Shafter betegesen fekszik ugyan, de azért minden rendelkezést mégis ő maga akar megtenni.

Legutóbb táviratot küldött Mac Kinleynek, mely azt mondja: Ha Sampson követi tanácsomat, azonnal bevehetjük Santiagót. Shafternek ezzel a táviratával szemben katonai körökben azt hiszik, hogy Santiago bevételére nem is kell gondolni, mert az már teljesen fölösleges. (N. Fr. Pr.)

A helyzet Spanyolországban.

London, július 6.

A „Daily Telegraph“ jelenti Madridból: Cervera vereségét a lapok külön kiadásai még csak tegnap délben közölték, bár erről már hétfőn értesülve voltak. A kormány azonban a legszigoribban cenzurálja a táviratokat, tekintettel a lakosságnak óriási izgatottságára. A kormány legmesszebbmenő intézkedéseket tesz a rend föntartása érdekében.

A madridi helyőrség tegnap óta készenlétben van, hogy az esetleges zavargásokat megakadályozza.

Berlin, július 6.

A „Vossische Zeitung“-nak táviratozzák Madridból:

A közvélemény rendkívül izgatott. Minden pillanatban várják a karlisták lázadásának kitörését. A spanyol kormány el van határozva arra, hogy abban a pillanatban megszünteti az összes alkotmányos garanciákat, amelyben a forradalom első tüneteit észre lehet venni. A tegnap megtartott minisztertanács után a kormányelnök azonnal táviratot küldött Kubába és Porto-Ricoba, hogy a háborút ne hagyják abba, mert Spanyolország még mindig nem kér békét. Az országban el van terjedve az a hír, hogy Martinez Campos kerül a kormányra. (N. W. T.)

Don Carlos.

Brüsszel, július 6.

Hír szerint Don Carlos manifestumot fog intézni híveivel, amelyben ki fogja jelenteni, hogy Spanyolországban a végsőig kell küzdenie és most nem szabad a

békére gondolnia. A békekötés, amely által Spanyolország esetleg egészen elvesztené gyarmatait, a karlisták számára jeladás volna arra, hogy felkelést szervezzenek. (N. W. T.)

A spanyol regenskirálynő.

Páris, július 6.

A regenskirálynő utazási készülődéseiről elterjesztett hírek nem felelnek meg a valóságnak. Azonban tagadhatatlan, hogy a királynő helyzete rendkívül aggályos. A spanyolok már nem olyan harcias kedvűek, mint voltak. A nagyfokú elkeseredés a hatalom birtokosai ellen irányul. (N. W. T.)

Camara flottája.

Madrid, július 6.

Az „Imparcial“ értesülése szerint Camara tengernagy táviratilag jelentette, hogy az összes torpedóhajókat vissza kell küldenie, mert oly kicsiny a szénraktárak, hogy minduntalan szemet kell felvenniök s így azok hosszabb utra teljesen alkalmatlanok. Az „Imparcial“ ebből kifolyólag vétkes mulasztással vádolja a tengerészeti minisztert.

A béke.

Róma, július 6.

Itt azt ujságolják, hogy a pápa Ferencz József királyhoz, mint Európa legkatholikusabb fejedelméhez fordult, hogy a katolikus Spanyolország érdekében a békét közzetitsse. Ferencz József erre azt felelte, hogy két szövetségesével egyetemben igyekszik azon, hogy mielőbb békét kössenek.

Madrid, július 6.

A Fabra-ügynökség jelentése szerint a minisztertanács rövid tanácskozás után elhatározta, hogy semmiféle béketárgyalásokba nem bocsátkozik, hanem minden körülmények között tovább folytatja a háborút mindaddig, amig csak egy spanyol katonais lesz Kubában.

Bécs, július 6.

A Santiagóból érkezett hírek itteni politikai körökben komoly aggodalmakat keltenek a visszahatás miatt, amelyet a Madridba érkező gyász hírek Spanyolországban belső viszonyaiban okozhatnának. Fokozza ezt az aggodalmat az a tény, hogy a karlisták táborában napról-napra élénkebb mozgalom észlelhető. A békekötés ideje azonban mind közelebb van, mert Spanyolország képtelen a háború folytatására.

Az itteni spanyol nagykövetség részéről is megerősítést nyer az a hír, hogy Sagastának nyilatkozatát, mely szerint a háborút addig folytatják, ameddig egyetlen eleven katonais Kubán — nem veszik komolyan és az illetékes körök azon vannak, hogy mielőbb béke létesüljön.

Mindenki meg van persze győződve arról is, hogy Amerika most annál határozottabban fog ragaszkodni ahhoz, hogy a békét csak közvetlenül Spanyolországgal kösse meg; remélik azonban, hogy az európai hatalmak megtalálják a módját, hogy enyhítőleg hassanak a békefeltételek megállapítására.

Róma, július 6.

A Stefani-ügynökség jelenti, hogy értesülése szerint teljesen alaptalanok a pápának a spanyol-amerikai háborúban való közbenjárásáról szóló híresztelések. A pápa arra szorítkozik, hogy a spanyol püspököknek azt ajánlja, hogy kormányuknak ne alkalmatlankodjanak.

Elfogott hadihajó.

Key-West, július 6.

Hír szerint az „Alfonso XII.“ spanyol hadihajót elfogták, midőn Havannát el akarta hagyni.

Foglyok kicserélése.

Washington, július 6.

Shafter tábornok egy tegnapi távirata azt jelenti, hogy levelet kapott Foral tábornoktól, amelyben ez beleegyezik abba, hogy Hobson hadnagyot

aki a „Merrimac“-ot Santiago de Cuba kikötőjének bejáratánál elsüllyesztette és ekkor spanyol fogságba jutott, valamint ennek fogolytársait kicserélik. Egy nappal előbb Foral tábornok visszautasította Shafter tábornoknak ilyenemű ajánlatát.

TÁVIRATOK.

Vilmos császár utazása.

Odde, július 6. Vilmos császár ma reggel ide érkezett. Megérkezésekor jelen volt a „Moltke“ kadét-gyakorlóhajó és a „Harald Harfagar“ norvég parti páncéloshajó. Az időjárás szép.

A Dreyfus-ügy feltámad.

Páris, július 6. Sarrien igazságügyminiszter ma hosszasan értekezett Conturier-vel, a bűnvádi és kegyelmi ügyek igazgatójával Dreyfusné kérvénye ügyében. Sarrien a minisztertanácsal valószínűleg holnap fogja közölni az értekezés eredményét.

Páris, július 6. A kamara holnapi ülésén Castelin interpellálni fog a Dreyfus-ügyben. A vezérkar lapjai azt írják, hogy Cavaignac hadügyminiszter ez alkalommal határozottan ki fogja jelenteni, hogy a kormány a Dreyfus-pör revízióját ellenzi. Egy, a kormányhoz közel álló estilap ma azt írja, hogy Cavaignac hadügyminiszter hajlandó a Lebrun kapitány jegyzőkönyvét Dreyfus állítólagos vallomásával felolvasni, de figyelmeztetni fogja a kamarát arra, hogy ez külügyi bonyodalmakra adna okot. Ha aztán a kamara is ellenezné a jegyzőkönyv nyilvános felolvasását, Cavaignac parlamenti bizottság kiküldését fogja ajánlani, amely aztán afelett fog dönteni, vajjon a Lebrun-okmányából mely lehet-e győződni a Dreyfus bűnösségéről. E bizottság tagjai gyanánt emlegetik Millerand, Ribot, Deroulède, Sallatin, Emaride és Cassagnac képviselőket. (N. Fr. Pr.)

Páris, július 6. A „Radical“ szerint Brisson miniszterelnöknek oly bizonyítékokat hoztak tudomására, amelyekből Esterházy bűnösségére lehet következtetni. Brisson-nak Esterházy egy sajátkezű levelét adták át, amelyben 1894. május 20-án azt írta:

— Holnap utazom a dandárhadgyakorlatokra.

Ebben a levélben ugyanaz a francziátlan kifejezés van, amelyet a bordereauban olvashatni. A bordereaut valószínűleg áprilisban írta, de már akkor tudta, hogy a hadgyakorlatokra el fog menni, mert nagyon utánajárt annak, hogy eleresszék. Hogy Dreyfus abban az időben nem volt hadgyakorlaton, az be van bizonyítva és ebből csak az következhetik, hogy Esterházy írta a bordereaut és e szerint ő a hazaáruló. (N. Fr. Pr.)

A szerb király a skupstinához.

Belgrad, július 6. A skupstina válaszfeliratában a legelőkevényebben késznek nyilatkozik a trónbeszédben kitűzött program megvalósítására.

Sándor király a válaszfelirat átvételekor a testületileg megjelent képviselőkhez beszédet intézett, amelyben köszönetet mondott a kormány programjával szemben egyértelműen tanusított előzékenységükért. Négy évi uralkodása után ő arra a megingathatatlannal meggyőződésre jutott, hogy a pártkormányok Szerbiára nézve károsak. Szilárd elhatározása tehát, hogy semleges kormányt fog fenntartani, amelylyel az országot konzervatív irányban fogja vezetni. A pártkormányzat, különösen a radikálisok kormányzata sok bajt és visszavonást szült az országban. Szerbiát főképp a radikálisok terhelték meg adóssággal. A rend emberei, akik Szerbia ügyeit a radikálisok előtt vezették, az országot kétszáz millióval terhelték meg, de annak fejében az ország vasutakat kapott, szervezték a hadsereget és törlesztették az agráradósságot. A radikálisok kétszáz milliónál többre rugó kölcsönöket vettek fel, a nélkül, hogy valamely maradandó intézményt alkottak volna. A király szilárdul el van határozva, hogy azokat az embereket, akik mint a radikális párt vezetői

szerepeltek, soha többé nem fogja meghívni a kormányra. Ne féljen többé senki a radikálisok garázdálkodásaitól és erőszakoskodásaitól, mert azok az idők nem fognak többé visszatérni. Biztosítéka ennek az is, hogy Milán király vette át a főparancsnokságot a hadsereg fölött, amit sohasem lett volna meg, ha fenforogna a lehetősége annak, hogy a radikálisok valaha még kormányra kerüljenek.

A király beszéde a képviselőkre mély hatást tett és nagy lelkesedést keltett.

A Zola-pör.

Páris, július 6. Ma kezdődött meg minden rendzavarás nélkül a fenyítő rendőrbíróság előtt az irásszakértők Zola ellen indított pörének tárgyalását. A tárgyalás közzétételét a törvény tiltja. Az ítélelethozatalt július hó 9-ére halasztották. Az államügyész Zolának tekintélyes kártérítési összegben való elmarasztalását indítványozta.

Canevaro politikája.

Róma, július 6. Canevaro olasz külügy-miniszter ma valamennyi európai hatalmat, illetve Olaszországnak a hatalmáknál levő képviselőit értesítette arról, hogy Visconti Venosta külügyi politikáját fogja követni.

Chile és Argentina.

London, július 6. A „Times” második kiadásában közöl egy Santiago de Chile-ből tegnapi táviratot, amelyben a chilei külügyminiszter felhatalmazott tudósító tudatja, hogy a chilei kormány az argentinai kormányhoz jegyzéket intézett, amelyben kijelenti, hogy kész a szerződésnek a határra vonatkozó intézkedéseit illető pontjait elfogadni a haladéktalan békés megoldás érdekében. A chilei kormány sürgősen ajánlja, hogy a Chile és Argentina között felmerült minden vitás pontot Viktoria királynő ítélete alá bocsássanak.

Az olasz budget-provisorium.

Róma, július 6. A kamara titkos szavazás útján 180 szavazattal 50 ellenében elfogadta az 1898. december végéig szóló budget-provisoriumot.

A nemzetközi sakkverseny.

Bécs, július 6. A jubileumi sakkverseny mai 25-ik mérkőzésnél Pillsbury győzött Steinitz ellenében, Burn Baird ellenében, Walbrodt Caro ellenében, Schiffers Halprin ellenében és Csigorin Trenchard ellenében. Janowski és Maróczy, valamint Alapin és Lipke között remis lett a játék. Blackburne és Marco, továbbá Schlechter és Schwalter között a játék nem nyert befejezést.

Robbanás egy hajón.

London, július 6. A Royal Albert-dockban levő „Manitoba” gőzhajón, amelyet állítólag nemrég az amerikai kormány vásárolt meg, ma egy láda töltény felrobbant. Az eddigi adatok szerint 5 ember meghalt és 15 súlyosan megsebesült.

HIREK.

Július 1-ével új előfizetés nyílt az „Országos Hírlap”-ra.

Előfizetési ár:

Július hóra . . . . . 1 frt 20 kr.
 „ 1-től szeptember 30-ig . 3 frt 50 kr.
 „ 1-től december 31-ig . 7 frt — kr.

Kérjük azokat a vidéki előfizetőinket, kiknek előfizetése július 1-én lejárt, hogy az előfizetés mielőbbi megújításáról gondoskodni sziveskedjenek, nehogy a lap pontos küldése fennakadjon.

Nyáron az egész fűrdővad alatt, előfizetőink kívánságára, a lapot bárhová utánuk küldjük, akárhányszor változtatásuk is tartózkodásuk helyét. Kérjük azonban minden címváltozásnak a régi cím felmértetésével való pontos közlését.

A főváros környékén levő nyaralókban pontosan és a lehető legkorábban kézbesítjük a lapot.

A kiadóhivatal.

Lapunk mai száma 16 oldal.

— Udvari vadászat. Ischl-ből táviratozzák: Fahrnauban, Ebensee mellett ma reggel volt az első udvari vadászat, amelyen résztvettek: a király, Ferencz Salvator főherceg, gróf Paar főhadsegéd, Dietrichstein herceg és báró Kullmer szárnysegédek, gróf Bellegarde, gróf Latour altábornagy, dr. Kerzl és báró Lederer. Ő felsége három szarvast és egy zergét, Ferencz Salvator főherceg két szarvast, a kisérlet pedig hét szarvast lőtt.

— Koburg Lujza regénye. Az oberdöblingi szanatoriumban időző Koburg Lujza hercegnőről újabban azt jelentik, hogy Obersteiner tanár ugyan egészséges elméjének tartja, de hat hónapig akarja megfigyelés alatt tartani. Erre a hosszú időre nyilván azért van szükség, mert a hercegnő még a szanatoriumban is folyton hangoztatja, hogy Mattasich-Keglevicshez akar férjhez menni. A hercegnő különben a szanatoriumban a legnagyobb szabadságot élvezi és az özvegy trónörökösné parancsára kirendelt udvari fogaton naponta sétakocsizást is tehet. Gondnoka révén havonta három-ezer forintot kap, de ebből az összegből kell a hercegnőnek a gyógykezelési költségeket is fedeznie. Ezért gyakran kifakad. A hercegnő adóságai, ahogy most már körülbelül tisztázva van, kerek számban két és fél millió forintot tesznek ki. A főhitelezők közül 400,000 forinttal szerepel Jungmann és öccse bécsi divatcég, továbbá jelentékenyebb összeggel a pozsonyi takarékpénztár. A többi követelést másod- és harmadrangu bankárok támasztják. A hercegnő tartozásai talán mind simán kiegyenlítették volna, ha az egyik pénzügynök, kinek közreműködésével a hercegnő megbízottja az adósságokat csinálta, nem adott volna be egy huszezer forintos provízió keresetét a bécsi marsall-bírósnál. Ekkor nem lehetett már a botrányt kikerülni, mert az illető ágens maga is fenyegetett a botránnyal. A hercegnő mesés értékű ékszere, melynek híre minden európai udvarnál ismeretes, ötvenezer forintra vannak elzálogatva a bécsi Verkehrsbanknál. A nizzai nyaralóban, melyet a hercegnő a télen bérben birt, visszamaradtak a kofferok, melyekben az öltözékek még ma is el vannak zárva. Mindezeknek a dolgoknak rendezésével a hercegnő gondnoka, egy bécsi ügyvéd foglalkozik és hír szerint sikerülni is fog neki a rendezés. A kisebb tételeket ugyanis egészen kifizetik, a nagyobb tételek rendezése akként történik meg, hogy a tényleg kölcsönadott összeg felét azonnal megfizetik, a másik felét pedig tizenégy esztendő amortizációs részletekben törleszti a hercegnő családja, tehát nem a Koburg-család.

— A kegyesrendiek vikárius provincziálisa. A kegyesrendi szerzet kormányzó-tanácsa július 12-én ül össze, hogy az elhunyt rendfőnöknek Frank Ferencznek helyét két évnvi időtartamra választandó vikárius provincziálissal betöltse. A két év múlva összeülő rendi káptalan fog azután végleges rendfőnököt választani.

— Földrengés. Zarából jelentik, hogy a földrengés Triljben és környékén tegnapelőtt este óta időnkint ismétlődik. Tegnap délutánig 14 lökést, köztük 4 erőset és tegnap óta 5 lökést, köztük két erősebbet érezték. Sinjben tegnapelőtt estétől tegnap reggelig két erősebb lökést és földalatti morajt észleltek. A megrongált házak lebontására landwehr-nyalogságot rendeltek ki. Legtöbbet szenvedtek Turjake-Wojnic, Kossute és Gardun községek. Turjake-ban két ember életét veszítette, négy súlyosan megsebesült, a templom nagyon megrongálódott, a pap háza lakhatatlanná lett és az iskola épülete teljesen elpusztult. Kossuteban három ember életét veszítette és négyen szenvedtek súlyos sérülést. Az új templom nagyon megrongálódott; egy része bedől. — A papi lak romokban hever és az iskola is elpusztult. Triljben egy ember súlyosan megsebesült, a papi lak, az iskola és a pénzügyőrök laktanyája nagyon megrongálódott. A nevezett községekben majdnem minden ház tető nélkül áll s oromzatuk vagy faluk bedől. A föld mindenütt meg van repedezve és az országúton is repedések vannak. Vedrine, Jabuka és Grab községek szintén sokat szenvedtek. Vedrineben, ahol föld alatti moraj

hallatszik, a talajban mintegy 40 centiméter átmérőjű lyuk támadt, amelyből azonban gázok nem áramlanak ki és egy új forrás fakadt fel a földből. Zágráb város 500, Laibach városa pedig 300 forintot és egy 100 embernek való barakot adományozott.

— Farkasok Erdélyben. Buzás-Besenyő kis-kölküllőmezei községből írja levelezőnk, hogy a Besenyő és Laczkód között elterülő őserdőben bámulatosan elszaporodtak a farkasok. Világos nappal is csapatosan lehet látni a fenevadakat a határban, éjjel pedig a pásztorok valóságos harcokat vívnak az ordasokkal. Legtöbb viharlámpákat kezdtek égetni az aklok körül, hogy a vadakat távolítsák, de a fenevadaknak már ezek sem imponálnak és majd minden éjjel megdézsmálják valamelyik juhállományt.

— Kézfogó. Tull Viktor bődíszmű-gyáros Budapesten eljegyezte Uj-Aradon Szilágyi Laura kisasszonyt.

— Zivatar. Mint kecskeméti tudósítónk táviratozza, ott az elmúlt éjjel nagy vihar volt. A villám több tanyába becsapott, a város alacsonyabb részeibe pedig betódult a víz, sőt sok helyen a hidakat is elsodorta. A kár jelentéktelen.

— Vasúti szerencsétlenség. Mint párisi tudósítónk írja, tegnapelőtt a toursi vonalon a Chateauroux-ból 6 óra 50 perczkor elinduló 1256-os számú személyvonat három kilométerrel Villedieu előtt kisiklott. A lokomotív és a szerkocsi a vasúti töltés aljában levő tóba zuhant. Tiseier gépész és Gabard fűtő halálosan megsérültek, Sinet-Salit buzenkais-i olajgyáros pedig súlyosan megsebesült. Négy kocsi kisiklott, egy személykocsi felborult. Az utvonalt csak tegnap tudták rendbehozni. A szerencsétlenség oka egy tengelytörés a lokomotívon. A vizsgálatot azonnal megindították.

— Herz Kornél meghalt. Angliából, Bournemouthből táviratozzák, hogy a Panama-pör hírhedt hőse, Herz Kornél meghalt. A párisi fenyítő törvényszék in contumaciam fegyházra ítélte, Herz Kornél azonban ki tudta kerülni a büntető igazságszolgáltatás kezét és könyelmes villájában hunyta le szemét. Változatos életében egyszer a becsületrend keresztjét nyerte el, másszor mint csalót itélték öt évi fegyházra. Mint egy Besanconban letelepedett bajor könyvkereskedő fia született 1845-ben szeptember 8-ikán. Az 1870-iki német háború kitérése után orvosnak jelentkezett a Loireseregénél, a háború után pedig hamisított oklevél alapján, egy párisi kórházban nyert alkalmazást. Ugyanekkor a második nejevel kapott hozományával többrendbeli mérész spekulációba fogott; így többek között a villamos részvénytársulat érdekében is fáradozott és ezen a téren szerzett állítólagos érdemei fejében Freycinet miniszterelnök útján a becsületrendet kapta meg 1878-ban. Ekkor a politikai világgal is voltak már összeköttetései. Főfigyelmét azonban mérész pénzügyi spekulációkra fordította. Már 1881. óta foglalkozott a hanyatló Panama-csatorna részvénytársulattal és azokhoz a szélhámosokhoz tartozott, kik a Lesseps igazgatótól, kiereszkolt pénzzel részben a sajtót, részben több képviselőt és minisztert megvesztegettek, hogy az új kötvények kibocsátását, illetőleg azok engedélyezését biztosítsák. A társulattól kizwarolt tíz millió frankon azonban ezimborájával, báró Reinach-al összeveszett. Reinach ugyanis csak négy milliót adott át Herznek, ki ezért rettenetes módon bosszulta meg magát. Megszerezvén Clemenceautól a Reinach által összeállított jegyzéket, mely a megvesztegetett képviselők és bankárok neveit tartalmazta, Reinachtól nemcsak a kikötött tíz millió kifizetését erőszakolta ki, hanem a Panama-társulattól is újabb másfél millió frankot zsarolt ki. Ekkor azután kitört a Panama-botrány, mely elől Herz még idejekorán Angliába menekült, hol Bournemouth-fürdőben villát vásárolt. A francia kormány kiadatását követelte az angol kormánytól, de Herznek sikerült oly súlyos betegséget szimulálni, hogy az angol kormány, hivatkozással az orvosi bulletinekre, Herz kiszolgáltatását megtagadta. A tárgyalások hónapokon át húzódtak, mígnem végre a Dupuy-minisz-

terium, illetőleg Guérin igazságügyi miniszter erősebben fogott a dologhoz. 1894. július 27-én tárgya a párisi fenyítő törvényszék a pórt, melynek folyamán a távollevő Herzet zsarolása miatt öt évi fegyházra ítélte.

— **Munkászavargások.** Berlinből táviratozzák, hogy Felső-Szilézia bányaműveiben nagy zavargások törtek ki. A legutóbbi választások alkalmával ugyanis 5000 helyett 25.000 szavazatot adtak le a munkások szociáldemokrata jelöltekre. Emiatt aztán a bányagazgatóságok nagyon sok munkást elbocsátottak azon a czímen, hogy izgatnak. Ezeknek gyermekei és nejei megjelentek ma ama hivatalnok lakasa előtt, akinek a megrendszabályozásnál a legnagyobb szerep jutott és fenyegetések között kényeret kértek tőle. A kormány nagy figyelemmel kíséri a munkásokat.

— **Házasság.** Csizy Gyula a hónap 2-án tartotta esküvőjét Dobozi Sárka urhölgygyel. Dobozi István közigazgatási író leányával Maglódon. A násznagyri tisztet Dezsőffy Emil és Szentkirályi Kálmán nagybirtokok teljesítették. — Paulay Edé, a nemzeti színház tagja, ma délután 5 órakor vezette oltárhoz a Kálvin-teri református templomban Rézszentmiklósi Eless Gusztáv fővárosi ügyvéd leányát, Margitot.

— **Elgázolta a villamos.** Még egy hete sincs, hogy két villamos vasuti elgázolásról hírt adtunk és ma már újabbról kell írunk. Szende Mária 37 esztendő mosónő a mai elgázolás áldozata. A szerencsétlen asszonyt a Rókus-kórház közelében elütötte a villamos vasut egy kocsija és életveszélyes sérülésekkel szedték föl a földről. Tanuk azt bizonyítják, hogy saját vigyázatlanságából érte a baleset; a kocsi vezetőt nem tartóztatták le. A mentők a súlyosan megsebesültet a Rókus-kórházba vitték.

— **Verekedő diákok.** Az olmtüzi diákok ugyancsak kurucz legények. Ma — mint levelezőnk jelenti — Olmtüzből összetűztek egymással a német és cseh diákok. Miért kaptak össze, azt eddig még nem tudják, de akkora utcai botrányt rögtönöztek, hogy félszázad gyalogságnak kellett a rend helyreállítására kivonulnia. A verekedés bámulására természetesen ezernyi néptömeg gyűlt össze és a bámulók közül is sok embert elfogtak.

— **Zendülés Csermón.** Az aradmegyei Csermón — mint levelezőnk írja — tegnap egy század katonaság és 40 csendőr volt összpontosítva. Ez az intézkedés azért volt szükséges, mert zendülést terveztek az oláhok. A zendülést Popovits Döme csermői pópá szította, aki megtorlással akart élni azért, mert Kabdebó Kálmán Urnapkor a körmenetnél használt oláh nemzetiségű zászlót elkoztatta tőle. Csermón tegnap országos vásár volt és ez alkalmat akarta a hírhedt magyarfaló pópá boszúja végrehajtásához felhasználni. Csermón már napok óta suttogták az oláhok, hogy az országos vásár alkalmával vérfürdőt fognak rendezni a magyarok közt. Mindenki tisztában volt azzal, hogy a tervezett vérengzés értelmi szerzője Popovits Döme pópá, aki éjjelenként izgatta az oláhokat lázító beszédekkel és ígéretekkel. Az oláhok izgatott készülődése szerencsére nem maradt észrevétlen a magyar lakosság előtt és Kabdebó főszolgabíró sürgősen kért Borosjendről katonaságot és csendőri megerősítést. Így történt, hogy tegnap egy század huszár és 40 csendőr állt Csermón készenlétben. A fegyveres erő alaposan elvette a kedvét az egybegyűlt vérengző szándéku oláhságnak, mely a pópá felszólítására széteszött. A hathatós intézkedés következtében a tervezett vérengzés ugyan elmaradt, azonban a lakosság még mindig retteg, mert megfélemlésétől tart.

— **A fiunei sikkasztó.** A napokban hírt adtunk arról a sikkasztásról, melyet a fiunei Schenker-czég Bauer nevű alkalmazottja követett el. A sikkasztónak — mint levelezőnk ma táviratozza — eddig semmi nyoma, pedig ugyancsak nagy apparátussal keresik. A czég néhány hivatalnokát kiküldötte a közeli helyekre, hogy ott nyomozzanak. A kutatást megnehezíti az, hogy a megszökött sikkasztónak nincsen arcképe és ezért most a károsult czég száz forint jutalmat ígér annak, aki egy arcképet szerez, ezret pedig annak, aki a sikkasztót kézrekeríti. Utólag kiderült, hogy Bauer nem a valódi nevén lépett be a czég szolgálatába, sőt már a pénzügyorségnél is hamis néven szolgált. Ma különben letartóztattak egy pinczért, mert azzal gyanúsítják, hogy elősegítette a szökést.

— **Öngyilkossági kísérletek.** A Ferencz József hid mellett álló rendőr ma hajnalban észrevette, hogy a hid korlátján egy fiatal ember átveti magát. Több emberrel a segítségére ment és sikerült is még élvé partra hoznia. Eszméletlen állapotban vitték a Rókus-kórházba, ahol nemsokára magához tért és elmondta, hogy Harul Gyulának hívják, 22 éves kocsifényező. Szerelmes volt és bubánatában lerészegedett, mellbe szurta magát és mert a szuras nem ölte meg, a Dunába ugrott. — Varga József 35 éves malom munkás tegnap este a Liliom-utca 6. szám alatti házban halántékon lőtte magát. Súlyosan sérülve eszméletlen állapotban vitték a Szent István-kórházba.

— **Jubiláló betörő.** A bécsi Landesgericht tegnap óta érdekes vendéggel gyarapodott. Raidl Gyulának hívják ezt az urat, aki a betöréses lopás világrekordját érte el: a négyszázadikat. Raidl tulajdonképpen nem tegnap óta van a Landesgerichtnél, csak érdekessége érte el tegnap telőpontját. Mikor elfogták, csak százharminczegy esetről volt szó, idővel aztán bevallotta a többit is és így tegnap elért az utolsóhoz, a négyszázadikhoz. Négyszáz betörés! Az ember azt hinné, hogy már most milliomosnak kellene lenni Raidlnak, pedig az egész elidegenített vagyon értéke, pénze és értéktárgyaké együttvéve, nem több mint tízezer forint. Raidl specialista volt. Nem járt ő a városban; boltokat, bnházakat sohasem bántott. Szíve csak a nyaralóhelyeken és főri kastélyok felé vezett, de ezekhez aztán elég gyakran. Azonfölül, minél fáradságosabban szerezhette meg a zsákmányát, annál többre becsülte. Így példának okáért most májusban az Engelseck-kastélyba is betört az ablakon át. Keresztül ment valamennyi szobán, amelyekben nyitott szekrényekben, asztalokon és étaszékeken kincseket érő mű- és értéktárgyak voltak fölhalmozva. Raidl hozzá sem nyúlt semmihez. Az utolsó szoba zárva volt, oda ment ő be zsákmányért és magával vitt — egy bronz zsebórát, egy kis csengőt és néhány fotografiát. A lopott holmit igen olcsó pénzen adogatta el, ami azt bizonyítja, hogy betörőnek sokkal különb, mint kereskedőnek.

— **Negyedfél évig ládába zárva.** Maurayben, a Manche departement-ben történt az a borzalmas eset, hogy egy Milan nevű házaspár saját gyermekét negyedfél éven át egy ládába zárva tartotta. A szegény gyerek öthónapos kora óta nem hagyta el börtönét, angolkóros lett ezáltal és bár négy éves már, mindössze öt kilót nyom. E hihetetlen kegyetlenséget véletlenül fedezték fel, mivel a derék házaspárnak a környéken nem valami jó híre volt. A vizsgálat megindítására a mortain-i államügyész Mauraybe utazott, de Milan büntetése elől még jókor megszökött.

— **A férj merénylete.** Mart György békásmegyeri lakos tegnap este a „Filatori-gát“ állomáson rálesett Pomázra utazó feleségére és amint meglátta, nekiesett, földre teperte és leharapta az orrát. Tettét azért követte el, mert felesége hűlenül elhagyta és nem akart hozzá visszatérni.

— **A peleskei nótárius Ős-Budavárában.** Igenis, nótárius uram elhagyta újból ősei fészket és egyenest Ős-Budavárának tart! Meg is érkezik ott a nagy varieté színpadán csütörtökön este pontban fél tíz órakor várja és fogadja természetesen székes fővárosunk lakosságának színe-java, melyre még egyéb sok élvezetes dolgok várnak. Gondoskodnak erről Sziklai Kornél, Németh József és a közönség többi kedveltjei.

— **A viszontlátás.** Erdélyi ember, ha Peaten jár, szinte az ő szűkebb hazája iránt való kötelezettségének tartja, hogy megnézze Nagy-Szeben bevételét: a Bem-Petősi körképet. Nagy aztán az öröm, mikor a majd másfél száz méter hosszú vásznon megmutogatják a jegenyest, fűzfákat, akácokat, amelyekről annyi veréb gummipuskáztak le, a száraz árkot, melyben annyit futkostak; a városi rétet, hol annyi virág terem. . . És minden szó, melyet a viszontlátás öröme fakaszt, egy-egy szív-ből jövő önkéntelen dicsérete a nagy művészi sikernek, melyet a körkép festőinek gondos, hűségre törekvő munkája aratott.

Napirend.

N a p t á r: Csütörtök, július 7. Római katolikus. Villibald pl. — Protestáns: Villibald. — Görög-orosz: (június 25.) Febronia. — Zsidó: Tham. 17. Temp. elf. b. — Nap két 3 óra 56 percz, nyugszik 7 óra 41 percz. — Hold két este 9 óra 40 percz, nyugszik reggel 8 óra 24 percz.

A közoktatásügyi miniszter fogad d. u. 4 ó.
Az igazságügyminiszter fogad déli 12 ó.
A honvédelmi miniszter fogad déli 12 ó.
A belügyminiszter fogad délután 4—5 ig.
A horvát miniszter fogad délután 8—10 óráig.
A fővárosi magánépítési bizottságának ülése d. u. 5 órakor az új városházán.

Egy gyártelep pusztulása.

Az éjszaka esődjét ma a fővárosban a tűzoltóság vészkiáltásának sirása és örülten vágató szerkocsik dübörgése verte föl. Mindenfelől, a főváros tiz kerületéből vágattak a fátylás tűzoltószekerek s aki esak felriadva álmából meglátta ennek az ijesztő seregnek az elvonulását, tisztában volt azonnal, hogy nagy veszedelemhez sietnek ilyen szokatlanul nagy apparátussal. A nagy gőszivattyuk is elvonultak s nyomukba rohanva sietett a kávéházak éjszakázó népe a főváros nyugoti része felé, ahol biborfényben ragyogott az ég, mintha ma hajnalban kétfelől akarna a nap fölkelni.

Csakhamar híre futott, hogy a veszedelem helye a főváros egyik óriási gyártelepe: a Gregersen és fiaé. Hat épület, különféle műhelyek, gyárak, irodák égtek egyszerre, olyan hat épület, amely a négy főfalon kívül tisztára fából, deszkából, gerendákból készült. Pompás fészek a pusztító elemnek; jól választotta ki.

Mikor ezeket a sorokat írjuk, a pirkadó hajnal idején, sok ezernyi tömeg veszi körül a kétholdas, hatalmas telepet és pokolian szép, félelmetes és izgató látványosságban van része. A szél füttyölve sivit el a fejük fölött és szítja, élesíti a hatalmas tűzkatlant és hordja, röpíti az ökölnyi perjéket, röpködő, sziporkázó gerendaszilánkokat.

A főváros összes tűzoltói pedig, a még föl nem emelt létszám, amelyről minden héten kétszer megírjuk, hogy se nem elegendő, se kevéssé felszerelve nincsen, elszánt bátorsággal, emberfeletti erővel küzd, dolgozik és fáradozik azon, hogy a hatalmas tüzet megfékezze és az óriás kárt legalább valamivel mérsékelje.

S ugyanekkor a rendőrség gyors vizsgálatot vezet, kutat és nyomoz ismeretlen gonosztevők után, abban a meggyőződésben, hogy az óriási veszedelmet gyújtogatás okozta.

Az éjszakai veszedelemről a helyszínen járt tudósítónk a következőket jelentik:

A Gregersen és fia, butor, parkett- és asztalos-gyártelepe három utca összeszögelésén, a Lónyai-, Kapisztrán-utcák és a Csepel-rakodópart sarkán körülbelül kétholdas négyszögletes területen fekszik. Két oldalt a Lónyay-utczától a Csepel-rakodópartig magas tűzfalal ellátott földszintes házacsok szegélyezik, amelyekben nagyrészt a gyár munkásai laknak. A tulajdonképeni gyár, irodaépület, raktár és fatelep a terület középső részét foglalta el.

Rendesen este hét óráig dolgoznak, a különféle műhelyekben. Ma is ekkor távozott az óriás munkástömeg s ezután mint rendesen ma is csak két éjjeli ór maradt veszedelmes tűzveszélyben: Galambos János és Bóka Márton.

A néhány főből álló gyári tűzoltóság és a szolgáló személyzet, mind a gyárhoz tartozó, de attól tűzfalal elkülönített szűk udvaru hosszú földszintes két házban lakik.

Elütötte az egy órát, amikor Galambos János a Lónyay-utca felől levő Őrszobából elindult a teleprek a Csepel-rakodópart felé eső részébe, az ugynevezett Pistory-udvarba, hogy az ellenőrző-órát felhuzzza. De alig tette ki a lábát a szobából, a Lónyay-utczai kapuval szemben levő egyemeletes iroda-épület tetején lángnyelvek csaptak ki.

Kétségbeesetten kiabálta társát:

— Bóka, ég a gyár, Bóka ég a gyár! — De Bóka Márton nem került elő és Galambos János ijedségében hamarosan nem tudta mittevé legyen, még a kapu kulcsát se találta meg.

Mandel Ferencz optikus éppen a gyár előtt

ment hazafelé s ez értesítette a központi tűzoltóságot a veszedeletről.

A szél azonban eközben egyre magasabba csapkodó lángoszlopokat szított fel, a négy falat kivéve, teljesen fából készült emeletes irodaépületből. Hullott az ökölnyi parázs, mint a záporosó.

Az épülettel kapcsolatban volt egy kétszáz négyszögölnyi területen fekvő magas kátránypapirfedelű asztalos-műhely, emellett pedig az ugyanilyen módon épült parkett-műhely, azon túl pedig a két műhelyhez építve, a telep csepel-rakparti oldalán a kazánház, a raktár és az ezek előtt elterülő hatalmas deszka-telep.

Nem tartott a tűz tovább egy negyedóránál s ezek a helyiségek mind lángba borultak.

A műhelyépületek gazdag felszerelése recsegett-ropogott, mintha ezer meg ezer puska durrogott volna vezényszóra. Az irodahelyiség és a kazánház, a raktár-épület, mintha csak óriási katonák váltak volna, a padlótól föl a kéményig minden alkotórészük lángolt, pattogott, szakadozott.

Két óra volt, mikor az első tűzoltó-kocsi éles kúrtszóval végigvágatott a Lónyay-utcán s fölverte robogásával a környék lakóit.

Ezren meg ezren futottak, többé-kevésbé fogytékos ruhában a borzalmas látványosság színhelyére. A láng vörösre festette az ég boltozatát s a főváros távoleső részeiből is valóságos emberáradat törekedett a gyártelep felé.

Jött Halmos János polgármester, Póhl Ferenc kerületi előljáró, Lung György tanácsnok, Orincsay László ferencvárosi, Krecsányi Kálmán jözsefvárosi rendőrkapitány stb.

Az oltás.

A főváros egész tűzoltóságának még nem volt alkalmá ilyen együttes működésre. Ó-Budától Kőbányáig minden őrség kivonult s részt vettek a nehéz munkában az önkéntesek is és a környék valamennyi gyári tűzoltósága is ott volt. Legelsőnek érkezett meg a második kerületi tűzoltóság.

Az oltást Szczerbovszky Szaniszló főparancsnok vezette s az összes fecskendőt, a Lónyay-utca felől vitték a tüzfények ellen — amerről a szél is fujt. A csepel-rakparti oldalra csak két fecskendő jutott tíz-tizenöt emberrel, holott a fatelep és a kazánház ezen a részén állott a telektömbnek s a tulsó oldalon alig ötven lépésnyire egy léczkerítés mögött a kátránypapirral fődött közraktári épületek vannak, amelyekben százezreket érő buza, kukorica, rozg és kávé van felhalmozva. S míg a tulsó végén, ahol a tűz keletkezett emberfeletti munkával dolgoztak a veszedelem lokalizálásán, addig ezen az oldalon a kadalálytalanul pusztított a dühöngő elem.

A közraktárak tetejéről egész sereg munkás söpörte, lapátolta az oda röpült parazsat, minden pillanatban várhatták valamelyik újabb raktárhelyiség tetejének fellobbanását.

Az oltás körül a tűzoltóknak katonák és rendőrök segítettek s ők tartották vissza a sok ezernyi tolongó tömeget is.

Hajnali három órakor.

Az óriási fatelep még mindig esupa láng és zsarátnok. A gőzfecskendő, amelyet fél háromkor kezdtek el fűteni, végre harmincz percznyi biztatás után egy sugárcsővel megkezdte működését. Mint minden nagy tüzeset alkalmával, úgy most is konstataálni kellett azt a szomorú tényállást, hogy a gőzfecskendő voltaképen igen keveset használ a tüzesetknél. Ameddig működés-képes állapotba tudják hozni, annyi idő telik el, hogy vagy alig lehet már valamit menteni, vagy pedig az egész segítség későn érkezett, mert a tűz már elpusztította az elpusztíthatót. Az igaz, hogy a gőzfecskendő hatalmas sugara elementáris erővel veri le a zsarátnokot s fojtja meg a tüzfészkeket.

Mikor e sorokat írjuk, a gőzfecskendő derekasan működik s a hátor tűzoltóság lángot pusztító sugara között vakmerően halad előre. Most már a helyzet képe is egészen világos.

Szakeimberek tanúsága szerint a tűznek egész keletkezése, lefolyása s egyéb körülményei is gyűjtogatásra engednek következtetni. Bizonyítja ezt először az a gyanu

körülmény, hogy a tűz a terjedelmes épületnek kellő közepén, deszkákkal, léczekkel s egyéb könnyen gyullható anyagokkal zsufolásig megrakott helyiségben keletkezett, melynek összes ablakait nyitva találták. Bizonyára azért maradtak nyitva ezek az ablakok, hogy kellő légvonalat élessze a tüzet.

Igen feltűnő dolog az is, hogy bár a gyárnak saját tűzjelző-készüléke s rendes éjjeli őrző-rata van, a hirtelen támadt tüzet nem a gyárból jelentették, hanem úgy vette azt észre egy a Lónyay-utcában járó ember. Hosszu időbe került, míg végre a központi tűzörség tudomást vehetett az esetről s az okozta azt, hogy a tűzörségek csak későn érkezhettek, akkor, mikor a telep feleresze már merő egy lángtenger volt. A tűzoltóságnak mindjárt feltűnt az a körülmény, hogy mindazon a kapukon és bejárókon, amelyek a gyár belsejébe vezetnek, felhalmozott deszkatorlaszok lehetlenné tették a behatolást. Fokozza még ezt a sok gyanus jelenséget az a körülmény is, hogy ugyancsak a Gregersen-telephez tartozó földszintes háznak pinczejéből mintegy titkos alagút vezet a gyár belsejébe, amelyen az, aki gyűjtogatott, kényelmesen bejuthatott a gyárba s elvégezvén gonosz munkáját ugyanolyan kényelmesen és titokban kionszhatott.

Mindezeket a körülményeket a tűzrendőri vizsgálat fogja méltatni, amelyre aligha kerül holnap késő este előtt a sor, minthogy a tűz tiz-tizenöt óra leforgása előtt aligha lesz még eloltva.

A katasztrófának jóformán az egész gyár áldozatul esett és a puszta falakon s az összeolvasztott szereszképeken kívül csak az épületcsoport Lónyay-utca felé eső földszintes részei és az istállók maradtak épen.

A tűzoltóság ebben a pillanatban teljes erővel dolgozik a veszedelmes elem megfékezésén.

Hajókatasztrófa.

(Távirati tudósítások.)

Régen történt olyan nagy és annyi emberáldozattal járó hajókatasztrófa, mint amilyenről ma hoz hirt a táviró. Egy francia személyszállító gőzhajó, mely tömve volt utasokkal, összeütközött egy angol gőzössel és a francia hajó utasainak legnagyobb része, meg a legénység is ott veszett a tengerben. Mennyi az áldozatok száma, azt egyelőre még nem tudják biztosan, de annyit már is megállapítottak, hogy több száz ember lelta halálát a hullámokban.

A nagy szerencsétlenségről a következő táviratokat kaptuk:

London, július 6.

Ide ma az a hír érkezett, hogy a Compagnie Generale Transatlantique „Bourgogne” nevű személyszállító gőzhajója, amely július 1-én New-Yorkból Havreba indult, július 4-én reggel öt órakor a „Cromarthshire” nevű angol gőzössel összeütközött. A „Bourgogne” elmerült. Az utasok legnagyobb része és a legénység, összesen nyolczszáz ember, a vízbe fullt. Százhetven utast és harmincz matrózt lehetett csak megmenteni. A megmentett utasok közt csak egyetlenegy nő van.

Páris, július 6.

A „Bourgogne” gőzös szerencsétlenségét itt csakis ma délután tudták meg. Számos család, amely tudja, vagy sejt, hogy a szerencsétlenül járt hajón jött valamely hozzájuk tartozója, a gőzhajózási társaság irodája előtt lesi a legközelebbi híreket. A társaság azonban semmiféle részletről még nem kapott tudósítást, úgy hogy a párisi közönség a legnagyobb bizonytalanságban van a felől, vajjon kik veszték a tengerbe és kik menekültek meg.

A „Compagnie Transatlantique”-hoz egy szűkszavú távirat érkezett, amelyben semmi egyéb nem áll, csak az, mikor és hol történt a szerencsétlenség és hogy hány utas szállt fel New-Yorkban a gőzösré. New-Yorkban pén-

teken, hír szerint csak ötszázket utas szállt fel. Százhetven embert megmentettek ugyan az angolok, de Franciaországban még azt sem tudják, hogy kik menekültek meg.

Még azoknak a nevének sem táviratozták meg Párisba, akik felszálltak a gőzösré.

New-York, július 6.

Halifaxból érkezett jelentés szerint a „Cromarthshire” gőzhajó és a francia transatlanti társaság „Bourgogne” nevű gőzhajója e hónap 4-én hajnali 5 órakor 60 mértföldnyire Sable-Island-tól összeütköztek. A „Bourgogne” elsüllyedt. 600 ember a tengerbe fulladt; 177 utas és 30 matróz megmenekült. Majdnem valamennyi tiszt a tengerbe fullt. A „Cromarthshire”-t a „Grecidu” gőzhajó ide vontatta.

Páris, július 6.

A párisi transatlanti társaság azt állítja, hogy a „Bourgogne”-on 502 utas és 80 matróz volt.

New-York, július 6.

Az elsüllyedt „Bourgogne” hajón 131 elsőosztályú utas, köztük 72 nő, 125 másodosztályú utas és 295 földközi utas, valamint 220 emberből álló személyzet volt. Az egyetlen megmenekült nő La c a s s e asszony Plainvilleből (New-Yersey).

Páris, július 6.

A „Bourgogne” a Lompagnie Transatlantique egyik legszebb és legnagyobb hajója volt. Deloncle parancsnok, a volt képviselőnek testvére, szintén a szerencsétlenül jártak között van. A „Cromarthshire”, amelylyel a „Bourgogne” összeütközött, vitorláshajó.

Páris, július 6.

A köztársaság elnöke ma este telefonon személyesen kifejezte részvétét a Compagnie Transatlantique előtt a „Bourgogne” katasztrófája alkalmából:

— Ez a rettenetes hír — ugymond Faure — fájdalmasan érint és én a legélelnekben részt veszek a szerencsétlenségen, amely annyi francia és amerikai családot borított gyászba.

London, július 6.

A „Cromarthshire”, amely a „Bourgogne”-al összeütközött, 1554 tonnás angol bárka, amely kréta-rakományval utban volt Dunkerqueből Philadelphiába.

Sajtóbazár Londonban.

A londoni Cecil-szálló nagy dísztermében június 28-án és 29-én a londoni kórház javára sajtóbazárt rendeztek, amelynek óriási sikere volt, noha Angolország négy legnagyobb hírlapja: a Times, Daily Telegraph, Daily News és Standard nem vett részt a bazárban, mert elvileg ellene voltak annak, hogy egyes intézményt előnyben részesítsenek minden más intézmény felett.

Érdekes jelenség, hogy minő előkelőségek állanak a sajtó szolgálatára akkor, ha jótékonyosság gyakorlásáról van szó. A walesi hercegné menyével, a yorki hercegnével, nyitotta meg a bazárt, amelynek sátrain az egyes napi- és hetilapok címei díszlettek.

Az angol társaság legelőkelőbb hölgyei voltak az elárúsítók, köztük a szerkesztők és művészek feleségei és leányai és a legnépszerűbb színésznők, énekesnők és írónők.

Elárúsítottak: a szász-weimari hercegnő, Löwenstein-Wertheim hercegnő, a bredfordi, abercorni, sutherlandi, somerseti, leedai, portlandi, newcastlei, roseburgi, westminsteri, rutlandi és marlboroughi hercegnők. A bazárban óriási közönség tolongott és rendkívül kedves látvány volt, hogy a gyönyörű nyári ruhába öltözött előkelő hölgyek minő büszkósággal igyekeztek áruikat értékesíteni.

Természetesen nem szokásos, közönséges tárgyakat árúsítottak. Műtárgyakat, vízfestményeket, tollrajzokat, szobrocskákat, könyveket, albumokat,

csiszolatlan grémántokat, perzsa macskákat, régi családi ezüsttárgyakat, egyházi himzéseket, imakönyveket s a pápától ajándékozott ereklyéket adtak el. A walesi hercegnő Rotschildnél könyveket vett.

Csupán a divatlapok árusítottak nyakkendőket, kalapokat és különböző divattárgyakat. Nagy tetszést aratott a „Peu and Peucil“ című alkalmi lap, amelybe majdnem az összes jeles írók és rajzolóok irtak, festettek, vagy rajzoltak valamit.

Az ünnepségnek volt saját lapja is. a „Bazár-újság, amelyet ott irtak meg és nyomattak ki a közönség élénk érdeklődése mellett.

Több jelenvolt előkelőség is irt a lapba újdonságokat, személyi híreket, sőt cikkeket is tollba mondtak.

Az új rekord.

(Párisi kórkép. Hely: egy kisebb község. A maire épen kirándulásra készül, már föl akar ülni a biciklijére. Ebben a pillanatban megjelenik egy fiatal leány és egy fiatal ur, mindkettő kerékpáros férfi-dresszben. Izgatottan a maire lábai elé vetik magukat.)

A fiatal ember: Maire ur, maire ur, mentesen meg bennünket!

A maire: Mi... Mi az?... Mi történt?

A fiatal ember: A látszat ellenünk szól, tudom. De mi ártatlanok vagyunk és — jegyesek.

A maire: Bocssassanak meg, ha előbb kérdeztek valamit. Önök mindketten férfidresszben vannak. Melyik a vőlegény és melyik a menyasszony?

A fiatal ember: Én vagyok a vőlegény.

A leány: Én meg (elpirulva) a menyasszony.

A fiatal ember: A szülei nem akarták hozzám adni... Ma kikerékpározott a szobaleánnyal. A szobaleány pneumatikja megpukkadt... És az én édesem fölhasználta ezt az alkalmat arra, hogy hozzám biciklizték... Most itt vagyunk... és kérve kérjük, hogy adjon össze bennünket... de nagyon gyorsan, mert üldöznek bennünket...

A maire: Hogyan adhatnám önöket össze? Könnyű azt mondani! Bizonyos formások csak kellenek? Papirok, engedély... s a többi.

A fiatal ember: Akkor el vagyunk veszve. (Észreveszi a maire gomblyukában levő jelvényt.) Nem, mégsem! Meg vagyunk mentve. Ön kolléga. F. T. C. Ön e szerint a francia tornaklub tagja?

A maire: Nagyon helyesen következett.

A leány: Mi is.

A maire: Ez esetben lehetetlen az önök kérését visszautasítanom. Önök tagjai a F. T. C.-nak. Rajta tehát! (Összeadja őket.)

A fiatal ember: Igy! Ezzel hát megvolnánk! Köszönöm, maire ur, köszönöm! Örökös hála kötelezett bennünket! (Felülnek biciklijükre és elkarikáznak. Néhány másodpercczel később megjelenik a szobaleány, dult hajjal, izgatottan.)

A szobaleány: Láttá őket a maire ur?

A maire: Ebben a pillanatban bicikliztek el.

A szobaleány: (Még izgatottabban.) Akkor végem van! Elkergetnek! Mit szól majd az ur, meg az asszony? Istenem, már itt is vannak! (Apa és anya bicikli-kosztümben megjelentek.)

Az apa: Hol vannak a nyomorultak?

Az anya: Hol rejtőznek?

A maire: Épen most adtam össze őket.

Az apa: Átkom szálljon rájuk!

A maire: Tíz percczel ezelőtt karikáztak el.

Az apa: Tíz perc elött?... Tíz perc elött?... Tehát két óra 22 perccor?

A maire: Igen, két óra 22 perccor.

Az apa: (A szobalányhoz): Egy óra 24 perccor hagyta el magát a kisasszony?

A szobalány: Igen, nagyságos ur.

Az apa (örömtől sugárzó arczczal): Eszerint hát elérte a legnagyobb rekordot, amit egy óra alatt el lehet érni! Óh, a drága gyermek! (Fölugrik a gépére és a táviróhivatalhoz rohan. Onnét megtávirozza a legközelebbi faluba: jöjjetek haza, minden meg van bocsátva!)

SZINHÁZ ÉS MŰVÉSZET.

* Sigrid Arnoldson. A kitűnő művésznő, aki a tavasszal Budapesten aratott oly zajos sikereket, az 1898—99-iki szezonra a szentpétervári orosz operához szerződött. Harmincz estén át fog föl lépni. A társulat kizárólag elsőrendű olasz énekekből áll.

* Abonyi Árpád új darabja. Abonyi Árpád „Radovics felesége“ czimen háromfelvonásos színművet irt. Mint halljuk, novemberben kerül először színre a Nemzeti Színházban.

* A cigánybáró — udvarképes. Strauss operetteje a jövő szezonban színre kerül a bécsi udvari operában. A színház rendes művészei fogják előadni, úgy, mint annak idején a „Denevér“-t ugyan-csak Strauss mestertől.

* Lassale Berlinben. Mialatt Sarah Bernhardt ünnepelesen kijelenti, hogy nem megy el Németországba, honfitársa Jean Lassale zajos diadalokat arat a berlini udvari operában. Tegnap Don Juant énekelte rendkívüli sikerrel. A porosz főváros másik dalmű-színházában, a Theater des Westens-ben Franceschina Prevosti, az ismert koloraturénekesnő vendégszerepel. A „Troubadour“-ban zajos tetszést aratott. Előtte Sedlmair Zsófia énekelte ott mint vendég, a művésznőről, akit egy szezonon át Budapesten hallottunk és aki jelenleg a bécsi udvari opera tagja, a berlini lapok egyértelműleg fölgyezték, hogy hangja elvirult. A közönség, amely régebb esztendőkből ismerte őt még mint operette-énekesnőt, erősen csalódott benne.

TUDOMÁNY ÉS IRODALOM.

* Közzszellemünk fogyatkozása. Ez a czime egy negyvenhét lapra terjedő röpiratnak, amely Szatmári Mór, a jeles publicista tollából került ki. A szerző nélkülöz a mai társadalomban minden lendületet és hiányát érzi főként a valódi demokratizmusnak. Eszménye nem a demokrácia, mint történelmileg kialakult réteg, hanem a demokratizmus, amely az egyedüli kivezető ut a közszellem mai beteg állapotából. Szatmári sorra veszi az arisztokráciát, a középbirtokos osztályt, a polgári és a munkás-osztályokat és arra az eredményre jut, hogy a demokratizmust ma a magyar nemzeti társadalom egyik rétege sem képviseli. A színesen és lendületesen megírt röpirat még azoknak is, akik a szerző nézeteit nem osztják, igen érdekes olvasmány.

* Berlin, Charlottenburg, Lipsce. A berlini „Norddeutsche Allgemeine Zeitung“ hosszú cikkben foglalkozik Mikszáth Kálmánnak két könyvével, amelyek közül az egyik (két különböző kiadónál) Berlinben és Charlottenburgban, a másik Lipsceben jelent meg. Amaz a „Szent Péter esernyője.“ A cikkíró — dr. Zieler Gusztáv, az ismert porosz esztetikus — emlékeztet arra, hogy a német közönség ismeri már a szerzőnek több művét. Mikszáth, ugymond, a világirodalom első humoristái közé sorakozik. A nevezett műnek né-mely alakja annyi szatirikus erővel van megrajzolva, akár Shakespeare Poloniusa. A cikkíró bemutat a „Szent Péter esernyője“-ből néhány részletet, majd hozzáteszi, hogy nem akarja tovább az olvasókat egy-egy bájos és derűs epizód kiragadásával megfosztani attól a gyönyörtől, amelyet nekik az egész mű olvasása szerezni fog. Az elbeszélés, mint mondtuk, kétféle fordításban két különböző czégnél jelent meg: Berlinben Fischer és Frankenál, Charlottenburgban a Michow-féle vállalatnál. A bíráló kiemeli a berlini kötetnek fényes külső kiállítását is, ennek ára 6 márka 75 fillér, míg a charlottenburgi kiadás a népszerűbb. (Egy harmadik, még ennél is népszerűbb kiadás Lipsceben a Reklam-czégnél van sajtó alatt.) A „Norddeutsche“ azután elragadtatással szól Mikszáthnak apró rajzairól, amelyekből most gróf Zamoyski József Julián gyűjtött össze egy kötetre valót ezen a czímen „Intimes aus dem Menschenleben.“ A lipscsei Mayer-czég hocsátja közre és a bíráló dicseri a kitűnő fordítást is.

VIDÉK.

* (Főispán-Installáció.) Bárány Thoro-czka y Viktor, Hódmezővásárhely új főispánja, holnap, 7-én foglalja el a főispáni széket. A főispán mellőztetni kért ugyan minden fölösleges pompát, de azért a város közönsége igen meleg fogadtatásban öhajítja részcsiteni új főispánját.

Esperességi közgyűlés.

Békés-Csaba, július 6.

Az arad-békési esperesség ma tartotta Békés-Csabán közgyűlését. A gyűlésnek a legérdekesebb tárgyat maga a csabai ágostai evangélikus egyház szolgáltatva, amely indítványt terjeszt be, hogy miután a lelkészek fizetésének állami uton való kiegészítése az autonómiát sérti, de nem felel meg az 1848. évi XXII. törvényezikk szellemének sem, utasítsák vissza, illetőleg ne fogadja el az egyházkerület egy egyháza sem. Az ügyvel foglalkozott maga az elnököl Zsilinszky Mihály államtitkár, esperesi felügyelő megnyitójában.

Az államtitkár elnöki megnyitójában a következőket mondta: A helyzet ma az, hogy templomainkat nem veszik el, inkább magunk adjuk oda, nagy a tétozás, ellentmondás és ellentét; illusztrálja a helyzetet épen az esperesség egyik egyházának állásfoglalása a lelkészi fizetések állami kiegészítése tekintetében, egyházaink közmondásszerű szegénységben vannak és mikor az állam tételes törvénynyel nyújt segítő kezét és a segélyt a protestáns egyházak teljes joggal elfogadhatják, mert egy felekezeti sem viselt és visel aránylag oly kultúrterheket, mint az ágostai evangélikus hívek — visszautasításra talál. Moglehető csinizmus kell ahhoz, hogy mikor az arra rászorultak kenyeret kívánnak és arra rá is vannak szorulva, elvekket tartjuk őket. (Tetszés.)

Dr. Zsilinszky Endre egyházi jegyző terjeszt be határozati javaslatot az ügyben, mely a csabai egyház indítványa tekintetében napirendre térést javasol, jöllehet az esperesség is tudatában van, hogy a törvényhozás a nem katolikus lelkészek kongruája körül nem az 1848. XXII. törvényezikk szellemében járt el.

A határozati javaslattal szemben Szabó Lajos csabai lelkész szólal fel. Őt az nem feszélyezi, hogy a protestáns felekezetenek kisebb-ségben levő része opponál, az 1860-iki pátenis kiadásakor való protestálás az ágostai evangélikus hívektől ered. Nem akar beszédében politikai momentumokat kibegyezni, de előtte tisztán áll, hogy ez a törvényhozási akció alamizsna és arra van kijátszva, hogy a katolikus főpapság megszabadíttassék aréttegestől, hogy nem tisztán katolikus czélú alapjait és alapítványait el lehetne tőlük venni.

Ezzel szemben Zsilinszky Mihály a határozati javaslatot kéri elfogadni. Van-e akciónknak sikerre való kilátása? Nincs. Csak azt bizonyítanók, hogy elégedetlenek vagyunk. Az 1848. XXII. törvényezikk is kimondott elv, mely ma meg nem valósítható, a korszellem nem kedvez neki; a protestánsoknak jó tudni, hogy vallási szabadgyakorlatukat nem egyedül kitarásuk, de a katolikus hívek felvilágodása, liberálisusa vitta ki. Maga is elismeri, hogy a törvény minden jogos kívánságot ki nem elégít, de a törvény igen is ad és ezt nagyon sok egyház áldást hozóan fogja fölhasználni felvirágoztatására.

Ezzel a csabai egyház indítványa fölött napirendre tértek.

Köven esperes jelenti: Az egyházmegyében nagyon föllandult az adakozó kedv, az év folyamán harminczötezer forintos alapítványt tettek egyházi czélokra. Ezek sorában Nicodem János (Arad), Sontagh Gyula (Arad) szerepelnek nagyobb alapítványokkal. Az egész kerületben csak 7 pár nem vette igénybe az esketést, az egyház áldását, kilépés 27 esetben volt.

Ezután választások voltak.

A közgyűlést a „Fiumében“ ebéd fejezte be, melyen Zsilinszky Mihályt és öcsését, Endrét, ki az egyházi életben igen munkás férfiú, Köven esperest, Hász Sándor aradi felügyelőt és Fábry Sándor alispánt ünnepelték.

TÖRVÉNYKEZÉS.

= Az aradi sikkasztás. Az aradi Panama ügyében — mint levelezőnk táviratozza — ma a 35.000 forintos tételt tárgyalták. Bács azt vallja, hogy részletekben vette fel a kasszából a pénzt, aszerint, amint azoknak szükséges volt, akiknek gyümölcsötvetés végett kiadta. Czeglédi ellenőről Bács azt vallotta, hogy tudott a sikkasztásról és segédkezett azt palástolni. Ma Bács már terhelő adatokat nyújt tisztársai ellen, míg eddig segítette őket, hogy a bajból kimeneküljenek. Holnapra már egész sereg tanu van beidézve, miután azonban a sikkasztási tételeket még nem tárgyalták és a vádlottakat még nem hallgatták ki, a tanukat új határidőre idézik be és folytatják a sikkasztási tételek tárgyalását. A tárgyalás e szerint még egy héttel tovább fog tartani.

= Magyar gróf — amerikai bíróság előtt. New-Yorkból írják: Egy gróf Eszterházy Pál nevű magyar ember nemrégiben magyar helilapot indított New-Yorkban. Az első szám készen is volt már, — de csak kéziratban, mert a nyomda nem akart hitelbe nyomtatni. Az első hét végén előállott a két munkatás és a szolga és a fizetésüket kérték. Gróf Eszterházy ötlöt-hatolt, hogy most nincs pénze, de legközelebb lesz és kérte Egant, a főmunkatárssal: váltsa be neki egy ötvendolláros váltót és fizesse ki a „szerkesztőséget.” Ez május huszonnyolczadikán történt. Egan belement a doogha és átadta a grófnak megtakarított pénzét, tven dollárt. Mikor azonban megjelent a Harbour and Suburban Savings and Buildings-Association nevű bankházban, amelyre a váltó kiállítva volt, tájéztették neki, hogy a grófnak soha egy krajczárja sem volt náluk és egyáltalán semmi összeröttesben sincsenek vele. Egan nagyon lesújtotta ez a csalódás és a törvényszék elé vitte ügyét. Alig került ez a dolog nyilvánosságra, sorba jöttek a legkülönbözőbb iparosok és kereskedők, akiket szintén váltóval fizetett a gróf. Eszterházy jelenleg New-Orleansban van és ott is szándékozik maradni, ha ugyan a föltorlódo panaszok miatt ki nem adják ellene az elfogatási parancsot.

= Elzúllott gavallér. Évekken keresztül gavallérja volt a fővárosi éjjeli mulatóhelyeknek egy vidéki előkelő családból származó, rossz utra tévedt fiatalember: Szeremley Mihály joghallgató. Költséges passziói, éjjeli mulatozásai azonban hamarosan kiürítették erszényét és adósságokba keveredett. Pénze elfogyott ugyan, de lovagiasságát igyekezett megőrizni és párbaja volt még akkor is, amikor már a párbajra szükséges pénzeket kávéházakból lopott kabátok árából fedezte. Egyik éjjeli kávéházban összeszólalkozott egy jogászzal és kardpárbajt vívott, melyben homlokán könnyebb sérülést szenvedett. A lovagias affér után folytatta az éjjeli kávéházakban felfedező körutját, oly sikerrel, hogy rövid három hét alatt körülbelül tíz télikabátot lopott el, mintegy 250 forint értékben. Ez év márcziusában aztán elfogták a nagy kabátlovaját és letartóztatták. Ma foglalkozott Szeremley lovagias ügyével, Tóth Ernő elnöklése mellett, a budapesti királyi törvényszék, és párviadal vétsége és lopás büntette miatt másfél évi börtönrre ítélte el a nyomorával védekező, teljes beismerésben levő vádlottat.

= Pénzhamisítók. A mult esztendő őszén néhány magyarországi kereskedő tömémentelen hamis 10 dinárossal árasztotta el Szerbiát. Az esetről a belgrádi osztrák-magyar főkonzul értesítette a magyarországi rendőrségeket, amelyek nemsokára ki is nyomozták, hogy a hamis 10 dinárokat Muzslai József szegedi illetőségű fényképész, Stingl Gusztáv kereskedő, Lipokatics Márk és Lugomerszky Sándor zombori földművesek készítették meglepő ügyességgel és hozták Belgrádban forgalomba. Így került a pénzhamisító kompánia a budapesti királyi törvényszék elé, amely ma pénzhamisítás büntette miatt Stingl Gusztávot és Muzslai Józsefet 6—6 évi, Lipokatics Márkot 3 évi, Lugomerszky Sándort 5 évi fegyházra ítélte el. Az elítéltek felebbezték.

SPORT.

+ A tátra handicap. A tátra-lomnici meeting első napján futandó „Tátra handicap” 1600 méternyi távolságu versenyében husz lóra róttá ki a terhet a handicapper. A topwight-et Ignác kapta 64 kilogrammal. A handicap teherközlése a következők:

id Ignác	64	36 Véletlen	52
46 Tip-Top	63½	46 Zofe	51
56 Brigand	59½	46 Tripoteuse	51
46 Kelet	58½	36 Forgószél	50
56 King Amphion	57	36 Duna	50
46 Bales	56	36 Cousine	49½
36 Primula	55	36 Kisasszony	47
36 Eigentlich	54	36 Spinster	46
36 Malteser	52½	36 Daffy	44½
46 Aga	52	36 Belle Helene	40½

Jól állnak sulyban: Brigand, Malteser, Forgószél, Véletlen, Aga és Daffy.

+ Valószínű Indulók. A 100.000 márka berlini nagy díjban valószínűleg a következő lovak fognak a startnál megjelenni:

Mummelgreis	lovagolja	Ballantine
Nicosia	„	Jones
En bloc	„	Busby
Lockvogel	„	Utting
Gadoah	„	?
Magister	„	Warne
Eifer	„	Martin
Sperber's Bruder	„	Chaloner
Golm	„	Hesp

KÖZOKTATÁS.

Tanári kinevezések. A vallás- és közoktatásügyi miniszter dr. Bán Károly Aladár temesvári római katolikus főgimnáziumi helyettes tanárt, 1898. évi szeptember 1-től szóló joghatálylyal, a temesvári állami főgimnáziumhoz rendes tanárrá; — Válló Albert keszthelyi katolikus főgimnáziumi helyettes tanárt a besztérczében királyi katolikus főgimnáziumhoz rendes tanárrá nevezte ki.

Tanítók gyűlései.

Ma két tanítógyűlés volt. A pestmegyei tanítók ma tartották meg és be is fejezték évi közgyűlésüket, a zsidó tanítók pedig folytatták tegnap megkezdett gyűlésüket. A tanácskozásokról a következő tudósítások szólnak:

A pestmegyei tanítók.

A pestmegyei tanítók egyesülete ma délelőtt 9 órakor tartotta meg Ujpesten, a polgári leányiskolai tornateremben évi rendes közgyűlését.

A közgyűlésen G o s z t o n y i József upesti tanító elnökelt, aki megnyitójában különösen a vallásos és erkölcsös nevelés szükségességét hangsúlyozta.

Ezután B e n e d e k Sámuel titkár olvasta föl évi jelentését, amelyben a következőket mondja:

Az együvértartozás az, mely erőt ad valamely testületnek. A tanítószeg is csak ezzel lehet tehát erős egyedül. Sajnálattal kell azonban tapasztalni, hogy a polgári iskolai tanítók, akik az 1868. évi népoktatási törvények szerint szintén csak tanítók és hivatalból rendes tagjai a tanítótestületnek, Pest vármegyében legalább évek óta nem vesznek már részt a tanítótestületek mozgalmában sehol. Ez pedig nagyon káros a népoktatásra nézve, mert nincs meg az alapvető és továbbképző tanítók között a szervi összeköttetés.

Az egyesületnek jelenleg 500 rendes tagja van. Az egyesület könyvtára az elmúlt évben több jeles munkával szaporodott. Vagyon tekintetben azonban igen gyenge lábbon áll, úgy hogy majd mindig deficitteel küzd, s ez az oka, hogy nagyobb szabásu akciót semmiféle irányban sem kezdhet.

A pénztári jelentés beterjesztése után a szokásos fölmöntvényt megadta a közgyűlés a pénztárnoknak.

B e n e d e k Sámuel ezután: „A magyar nemzeti iskola és a szocializmus” című tanulmányát mutatta be, melynek az alapszövege, hogy: változtatassák meg teljesen a mostani tanítási módszer; fordítassák az eddiginél nagyobb gond a sziv-, jellem- és kedélyképzésre.

Az Országos Nemzeti Szövetségről P a k a y György erzsébetvárosi tanító értekezett, kinek indítványára elhatározta a közgyűlés, hogy az Országos Nemzeti Szövetség eszmáját nemcsak magáév

teszi, hanem annak érdekében a legszélesebb körű akciót indítja is meg.

Az egységes tanítóképesítés és a tanítói oklevél értékéről Bertalan Jolán kecskeméti tanítónő értekezett, aki határozati javaslatában azt óhajtja:

1. Hogy az ország valamennyi tanítóképezdejében egy és ugyanazon tantárgyakból, egyöntetű eljárás szerint tegyenek a tanítók ezután képesítőt.

2. Hogy a tanítói oklevelek, az érettségi bizonyítvánnyal egyértékűek legyenek.

3. Hogy a tanítói oklevél csakis a tanügyi pályán való működésre jogosítson ugyan, de ezen a pályán azután a legmagasabb fokig való továbbképesítésre jogosítson.

A közgyűlés nemcsak magáévá tette ezt az indítványt, hanem a Csepregi Endre indítványára azt is kimondotta, hogy oly törvényjavaslat benyújtását fogja kérelmezni, amely kimondja, hogy a felekezeti tanítóképezdekben ezután csakis oly tanárok taníthassanak, akik az országos tanárvizsgálóbizottság előtt nyertek oklevelet.

A női kézimunka-tanítás terén létesítendő reformokról Vitális Mártonné erzsébetvárosi tanítónő értekezett, akinek javaslatát a közgyűlés egyhangulag elfogadta.

Gutenbergs Pál értekezése után, ki a közügyességi oktatás felől tartott szakaszerű előadást, az alapszabályok módosítását nem tárgyalta a közgyűlés, hanem annak tárgyalását a jövő közgyűlésre halasztotta el.

A Tóth József-féle árvaalapról szóló pénztári jelentés után több apróbb jelentőségű tárgyat intézett el a közgyűlés, amelynek végével elhatározta, hogy a Magyarországi Tanítók Országos Bizottságába mint alapító-tag lép be és képviselővel ott G o s z t o n y i József upesti tanítót bizza meg.

Végül elhatározta, hogy a jövő évben Kispesten tartják meg az évi rendes közgyűlést.

A zsidótanítók gyűlése.

Az Országos Izraelita Tanítóegyesület ma délelőtt folytatta tegnap félbehagyott közgyűlését. A titkári jelentést, amely az egyesület lefolyt évi működését részletesen ismerteti, a közgyűlés tudomásul vette s egyuttal elhatározta, hogy W l a s s i c s Gyula kultuszminisztert táviratilag üdvözli.

Hosszas és beható vitát idézett elő a választmánynak az az előterjesztése, hogy az egyesület vagyonából hasítsanak ki 20.000 forintot és ezt az összeget alapítvány módjára fordítsák az özvegyi segítő-alap létesítésére. Számos felszólalás után a közgyűlés túlnyomó többsége a tárgynak a napirendről való levétele mellett foglalt állást.

Nagy lelkesedést keltett a választmánynak az a javaslata, hogy Lederer Ábrahámnak 70-dik születésnapja alkalmából az egyesület létesítsen 2500 koronás alapítványt az ősz paedagogus nevére. Az alapítvány kamataiból jóerkölcsű szorgalmas tanulókat, gyógyfürdőre szoruló gyermekeket fognak segélyezni. A kamatok odaítélésének joga mindenkor Lederert fogja illetni.

Lederer Ábrahám meghatottan mondott köszönetet a kitüntetésért.

A közgyűlés ezután tiszteletbeli tagjává választotta: dr. Axtmethy Lajos miniszteri tanácsost, hevesi Bischitz Lajost, Lederer Sándort, Klingszberg Jakobot, Feigelbaum Józsefet és Veigelsberg Leót.

A választmány előterjesztése alapján elhatározta a közgyűlés, hogy újabb olvasókönyvet ad ki, mert a régié sok helyütt már nem felelnek meg a változott viszonyoknak.

A Szántó-Eleázár-alapítvány című irodalmi ösztöndíját az idén Kuthy Zsigmond debreczeni tanítónak ítéltek oda az egyesület lapjában kifejtett munkásságáért.

A közgyűlés végül újból megválasztotta az eddigi tisztikart.

Magyar tanítók Belgrádban.

A magyarországi tanító-egyesület nyolczszázötven tagja ma délelőtt — mint tudósítónk táviratozza — Pancsováról átutazott Belgrádba. A lakosság nagy lelkesedéssel fogadta a magyar vendégeket. Az állomáson L o v c s e v i c s államtitkár üdvözölte őket és a kormány lakomát rendezett a tiszteltekre. L o v c s e v i c s államtitkár a magyar királyért, H a l l á s z miniszteri osztálytanácsos pedig a szerb királyért ültette poharát. Este Zimonyban megkoszorúzták az ezredévi emléket.

A HIVATALOS LAPBÓL.

Kinvezések. Az igazságügy miniszter Bocskor Lajost Naszódra közjegyzővé nevezte ki. A budapesti ítélőtábla elnöke Virágh Károly és Löwy Sándor végzett joghallgatókat a budapesti ítélőtábla kerületére ideiglenes minőségű díjas joggyakornokká; Horváth József végzett joghallgatót a budapesti ítélőtábla kerületére díjas joggyakornokká, a győri ítélőtábla elnöke Keresztessy József nagy-szalontai lakos végzett joghallgatót és Goócs Antal budapesti lakos végzett joghallgatót a győri ítélőtábla kerületére díjas gyakornokká nevezte ki.

Árverések a fővárosban. Tabódy Jenő ingóságai VII. Murányi-utca 57. július 7. Rosenberg József ingóságai VII. Kertész-utca 50. július 7. Nobel Hermann ingóságai IX. Bokréta utca 14. július 8. Eger Lajos ingóságai VI. Főthi-utca 21. és V. Váci-körút 82. július 8. Feder Adolf ingóságai VII. Jósika-utca 11. július 7. Mahlovits Ferencz ingóságai VIII. József-körút 48. július 8. Tolnay Ákos ingóságai VI. Városházi fasor 22. július 7. Országos magyar központi hitelintézet mint szövetkezet ingóságai V. Váci-körút 18. július 7. Fodor Károly ingóságai IV. Koronaherceg-utca 3. és V. Lipót-körút 32. július 7. Weisz Adolf ingóságai VII. Jósika-utca 11. július 7. Rózsa Mihály ingóságai VI. Lehel- illetve Figyelő- és Kartács-utca sarkán és VI. Kmetty-utca 17. július 9. Gróf Bombelles Károly ingóságai VII. Csömöri-ut 58. július 21. Geitler Györgyné ingóságai IX. Mátyás-utca 3. július 7.

A vidéken. Özvegy Schweitzer Dávidné ingóságai N.-Orosziban (Rétság) július 7. Pápics Markó ingatlanai Jankovác (Pancsova) községhezánál szeptember 23. Tóka Ferenczné ingatlanja Pécselt szeptember 30. Haas Sámuel ingatlanai Csicsó (Komárom) községhezánál július 22. Gál Imre ingatlanai Uszka (Szatmárnémeti) községhezánál augusztus 23. Mikleá Pál ingatlanai Ozora (Pancsova) községhezánál szeptember 6. Gibl Ferencz ingóságai Sztrzeniczen (Puchó) július 8. Rein György ingatlanja Újvidéken jul. 30.

Pályázatok. A dunaszerdahelyi járásbírósnál hivatalsszolgái állásra, a szentgotthárdi járásbírósnál irnoki állásra, a lugosi törvényszéknél aljegyzői állásra, a verseci járásbírósnál irnoki állásra, a debreczeni pénzügyigazgatóságnál gyakornoki állásra, postamesteri állásra Kasszán, Trencsén vármegyében, a körösbányai járásbírósnál telekkönyvezetói állásra, a fehértemplomi járásbírósnál aljegyzői állásra van pályázat hirdetve.

ÜZENETEK A KÖZÖNSÉGNEK.

K. M. Kaba. Az egy krajczáros váltópénz forgalma 1898 július 1-én megszűnt. Ez évi december 31-ig állampénztárak és hivatalok még tartoznak elfogadni, illetve kicserélni az egykrajczárosokat, de ez időpontot túl a forgalmuk végkép megszűnik.

L. K. Békés-Csaba. Nincs róla tudomásunk, hogy a kérdéses intézetnél az előadások október 15-én kezdődnének. Különbön sziveskedjék az intézet igazgatóságához fordulni a ott a kellő felvilágosítást meg fogják adni.

Sch. D. T. Becso. Az izraelita anyakönyvezető bejegyzése a helyes, a másik név abuzus. Ilyen esetek különben gyakoriak; de önnek a D á v i d néven kell folyamodni, habár zárójelben a használt D e z s ő nevet is oda írhatja, mert középiskolai bizonyítványai erre a névre szólnak.

Nográdi olvasó. 1. Olyan olvasó könyvtárak, melyek este is nyitva lennének Budapesten nincsenek. 2. Az említett könyvtárból megfelelő betéttel kaphat kölcsön könyveket, a könyvtár nyáron át, hetenként két napon van nyitva. 3. Ha a kereskedelmi akadémiát jel es e n végezte, az esetben pótlólag megszerezheti a gimnáziumi érettségi bizonyítványt is. 4. Lehet magán uton is.

D. M. Tornallya. Az előfizetést a királyi posta és távirat hivatal útján teheti meg a budapesti gabonátözsde távirati jegyzéseire.

Dr. Z. A. Ostffy-Asszonyfa. Elküldöttük becses címére a „Pénzügyi Utmutató” című sorsolási lapnak azt a számát, amely a mentő-egyesület sorsjátékának húzását tartalmazza.

11286. Nagyiak. Budapesten állomásozik a 4., 5., 10., 11., és 12-ik ezred. Önkéntes iskola van helyben, bármelyiknél „sikerrrel” szolgálhat, ha kötelességét teljesíti.

W. J. Oroszláza. A lap küldése iránt intézkedett a kiadóhivatal. A kérdéses hír igen érdekes ugyan, de tudományos kutatást igényel és megerősítésre szorul, ha igaz, akkor az öreg hentes milliomos lesz, de még nem az; így tehát várni kell vele.

B. J. Nagyvárad. Bajuszpedroket nem igen szoktak a lapok előfizetőiknek ajánlani; eddig a „tisza-ujlaki”-nak volt nagy híre, de azóta sok jeles gyógyszerész és borbély talált fel csodaszereket.

V. J. Sorsjegyei közül az 1394. sor. 39. számú, 1864-es osztrák államsorsjegy 1896 december 1-én 180 forintot és a 3807. sor. 4. sz. Magyar vörös-kereszt-sorsjegy 1883. november 1-én 6 forintot nyertek.

A következő előfizetők sorsjegyei nincsenek kiorsosolva:

- S. A. Temes-Remete. — Körös-Tarján. — Sz. J. Kaposvár — Dr. S. Ö. 3460. sz. Budapest. — 913. sz. Siklós. — B. E. Szanád. — K. E. Bonyhád. — K. J. Zala-Merénye. — 8336. sz. Apatelek. — Zs. Ly. G-Szivácz. — V. A.-né. Dicső-Szt.-Márton. — W. Gy. — B. A. Zilah. — B. A. Vése. — F. L. — D. L. Sárospatak.

NYILT-TÉR.

Katángy-Naptár
1899-re,
melyet az ORSZÁGOS HIRLAP előfizetői ingyen fognak megkapni, hirdetések közlésére a legalkalmasabb.
Hirdetéseket elfogad: az Országos Hírlap kiadóhivatala VIII. ker., József-körút 65. szám.

Kiadó lakások augusztus 1-ére

Üllői-ut 18. sz. a. ujonan épült házban:

Földszint	Bérléhség 700 frt.	portálal ellátott, 2 nyílásu.
I. emelet	Üzleti helyiség vagy lakás 1400 frt.	8 udvari szoba, 1 nagy 52 négyzetméteres és 1 kisebb munkatorom, elő-, fűdő-, cselédszoba, konyha, kamra, 2 kócsot, pince és padlással, az udvari traktusban külön fedett folyóscsal, direkt bejárat a lépcsőházból.
II. emelet	Lakás 750 frt.	2 utcai szoba, 1 udvari szoba, elő-, fűdő-, cselédszoba, konyha, kamra, kócsot, pince és padlással.
	Lakás 750 frt.	3 utcai szoba, elő-, fűdő-, cselédszoba, konyha, kamra, kócsot, pince és padlással.
	Lakás 700 frt.	2 utcai, 1 udvari szoba, elő-, fűdő-, cselédszobával, konyha, kamra, kócsot, pince és padlással.
III. emelet	Lakás 700 frt.	3 utcai szoba, elő-, fűdő-, cselédszobával, konyha, kamra, kócsot, pince és padlással.
	Lakás 380 frt.	2 udvari szoba, előszobával, konyha, kamra, kócsot, pince és padlással.
	Lakás 340 frt.	2 udvari szoba, előszoba, konyha, kamra, kócsot, pince és padlással.

Utczai lakásokban gáz- és villamosvezeték, parkéta tapéta stb. Udvari lakásokban gázvezeték, parketák fedett folyosók, kertre nyíló kilátással.

KÖZGAZDASÁG.

Közgazdasági táviratok.

Hamburg, július 6. (Esti tőzsde.) Osztrák hitelrészvény 305.50. Az irányzat üzletellen.

New-York, július 6. (C. T. B.)

	július 6. cents	július 5. cents
Buza júliusra	82 ¹ / ₂	81 ¹ / ₄
„ szeptemberre	74 ¹ / ₈	73 ¹ / ₈
„ decemberre	73 ¹ / ₈	73 ¹ / ₈
Tengeri szeptemberre	37 ⁵ / ₈	36 ⁷ / ₈

Chicago, július 6. (C. T. B.)

	július 6. cents	július 5. cents
Buza szeptemberre	69 ¹ / ₄	68 ³ / ₈
Tengeri szeptemberre	33 ¹ / ₄	32 ³ / ₈

Mezőgazdaság.

Jégkárfevételek. A Magyarországon jégbiztosítással foglalkozó részvénytársaságok jelentőse szerint a mai napig közel harmincezer fél jelentő jégkárt több mint harmincz millió forint értékben. A társaságok minden rendelkezésre álló jégbeeslőt utnak indítottak már, hogy a károkat a lehető legrövidebb idő alatt felvegyék. Az aratási munkákat a gazdák akadálytalanul folytathatják, ha kárak becslése még nem is történt volna meg. A kár a learatott terményben — a biztosítási feltételek szerint — ép úgy megállapítatik, mint a lábon állóban.

Kirándulás a fogarasi kincstári gazdasági uradalomba. A szolnok-dobokamegyei gazdasági egyesület vezetése alatt egy 20 kisgazdából álló társaság rándult át a hónap 2-án Fogarasra, hogy az ottani kincstári mezőgazdaságot és azzal kapcsolatos intézményeket megtekintse. A földművelésügyi miniszter gondoskodott a kisgazdák ingyenes utazásáról és ellátásáról s utasította az uradalmat, hogy mindenekben kalauzolja őket. A vasúti állomáson Török gazdasági intéző fogadta a társaságot és bemutatta a mezőgazdaság, állattenyésztés és tejjgazdaság vívmányait. Igen érdekes volt az alsó-szombatfalvi méntelep és lötenyésztés megtekintése, hol Rónay százados kalauzolta a vendégeket és mindenről kimerítő felvilágosítást nyújtott. A július 4-én tartott bucsuabáden lekesült tősztot mondottak Darányi miniszterre és éltették Török intézőt is. A sirkányi mezőgazdaságban gróf De la Motte intéző mutatott be sok dolgot a mezőgazdaság és állattenyésztés köréből. Július 5-ikén a kirándulók visszatértek Szolnok-Doboka megyébe.

Ipar és kereskedelem.

Budapesti gyapjuárverések. A budapesti gyapjuárverések ez ideig első sorozata mai megnyitóján vevők eddig még sohasem konstalt nagy számban voltak együtt, akik elejétől végig nagy vásárló kedvet tanúsítottak. Különösen a szennyes merinógyapjut vették, ugyannyira, hogy az elért árak körülbelül 10 százalékkal haladták meg a múlt évi júliusi árverések árszínvonalát. — Ugyanezt az áremelkedést a hátan mosott merinók is elérték, míg a középfinom gyapjut jól keresték ugyan, azonban ezek csak egyes esetekben érték el a múlt évi júliusi árakat. A kiállított 4158 zsákból összesen 3041 zsák adatott el a mai napon.

Sertésvész. A Nyiregyháza tartozó Királytelek tanyán fellépett a sertésvész minék következtében Nyiregyháza egész területét zár alá helyezték.

Kőbányai sertésplaccz, július 6. Magyar elsőrendű: Öreg nehéz (páronkint 400 kilogrammon felüli sulyban) — krajczárig. Közép (páronkint 300—400 kilogramm sulyban) — krajczárig. Fialat nehéz (páronkint 320 kilogrammon felüli sulyban) 57¹/₂—58 krajczárig. Közép (páronkint 251—320 klgig terjedő sulyban) 59—59¹/₂ kr. Könnyű (páronk. 250 klgig terjedő sulyban); 59—60 kr. Szerbiai: Nehéz (páronkint 260 klg. felüli sulyban) 59—59¹/₂ krajczárig, közép (páronkint 240—260) kilogramm sulyban) 58¹/₂—59 krajczárig. Könnyű (páronkint 240 kilogrammig terjedő sulyban) 58—59 krajczárig. Sertéslétszám: 1898. július 4. napján volt készlet 44.848 drb, július 5-én felhajtattott 759 drb, július 5-én elszállítottott 294 darab, július 6-ára maradt készletben 45.313 darab. A hizott sertés üzletirányzata változatlan.

Budapesti konzum-sertésvásár, július 6. A ferencvárosi petroléum raktárnál levő székesfővárosi konzum-sertésvására 1898. július 5-én érkezett 641 drb. Készlet 302 darab, összes felhajtás 943 drb. Elszállítottott budapesti fogyasztásra 628 drb, elszállítatlan maradt 315 drb. Napi árak: 120—180 kilós 58—59 kr, 220—280 kilós 58—59 krajczár, 320—380 kilós 58—59 kr, öreg nehéz 58 krajczár, malacz 40—41 krajczár. A vásár hangulata élénk volt.

Közlekedés.

A mozdonyvezetők panasza. Az államvasut mozdonyvezetők nincsenek megelégedve szolgálatt idejük beosztásával és fizetésükkel; Mind a kettőn változtatni szeretnének s ezenfelül nyugdíjintézet is terveznek. Ma délelőtt tiztagu küldöttség írti részükről báró Dániel Ernő kereskedelmi miniszternél és Vörös László államtitkárnál s mindkét helyen azt az ígéretet kapták, hogy ügyöket támogatni fogják.

Sorsolás.

Magyar királyi osztálysorsjáték. Az osztálysorsjáték harmadik osztályának mai húzásán 80.000 koronát nyert: 48390. 30.000 koronát nyert: 92174. 16.000 koronát nyert: 78537. 10.000 koronát nyert: 15661. 6000 koronát nyert: 73094. 2000 koronát nyert: 31217 38311 97740. 1000 koronát nyert: 52314 70182 81587 95545. 500 koronát nyert: 5158 5388 12881 17127 17954 31613 33949 35118 45506 46346 47386 48446 51642 56525 63626 65950 74214 79178 79188 80289 85776 85781 86182 89418 89524 99683.

BUDAPESTI GABONÁTÖZSDE.

Budapest, július 6.

Tegnap este óta majdnem szakadatlanul em csekély kivétellel az egész országban sűrűn hull az eső, Stájerországból pedig hazazást jelentenek és a meteorologiai intézet prognózisa szerint a csapadék még a holnapi napon sem fog megszűnni. Hogy mily következményei lehetnek az időjármának

Budapesti vásárcsarnok.

Budapest, július 6. A vásári forgalom: Használ a forgalom lanya, árak emelkedtek. Baromfinál élénk, árak csökkentek. Halban csendes, árak emelkedtek. Tej- és tejtermékek... Zöldségnél lanya. Gyümölcsnél csendes. Fűszereknél csendes. Időjárás: esős. A központi vásárcsarnokban nagyban eladott élelmi cikkek...

Szesz.

Budapest, július 6. Irányzat változatlan. A kontingens nyersszesz ára Budapesten 19.25—19.50. Finomított szesz nagyban 57.75—58.—, Finomított szesz kicsinyben 58.1/2—58.25, Élesztőszesz nagyban 57—57.25, Élesztőszesz kicsinyben 57.50—58.—, Nyersszesz adózva nagyban 56.75—57.—, Nyersszesz adózva kicsinyben 57.1/2—57.25, Nyersszesz adózatlan (exknt.) 16.25—16.50, Denaturált szesz nagyban 22.50—22.75, Denaturált szesz kicsinyben 23.—23.75. Az árak 10.000 literfokontként hordó nélkül, ab vasut Budapest, készpénzletetés mellett értendők.

Bécs, július 6. Kontingens nyersszesz azonnali szállításra 19.30—19.40 frtig kelt el. Zárlatjegyzés 19.40—19.60 forint nagyban.

Prága, július 5. Adózott tripló-szesz nagyban 55 1/2—55 3/4 forinton jegyeztetett. Adózatlan szesz 19.—19 1/2 forinton kelt el azonnali szállításra nagyban.

Triest, július 6. Kiviteli szesz tartályokban szállítva 90% hektoliterenként nagyban 13.—13.50 forinton kelt el.

Brunn, július 6. Exkontingens szesz változatlanul jegyeztetett.

Bécs, július 6. Kontingens szesz készáruban 19.40 forinttól 19.60 forintig. Változatlan.

Cukor.

Prága, július 6. Nyers cukor 88% cukortartalom, franco Aussig. Azonnali szállít. 12.50 frt, október-decemberi szállításra 12.47 forint.

Hamburg, július 6. Nyers cukor f. o. b. Hamburg. Azonnali szállításra 9.17, auguszt. szállításra 9.32, október-decemberi szállításra 9.42. Irányzat lanya.

Páris, július 6. Nyers cukor (88 fok) készárú 28.75—29.— frank, fehér cukor jul.-ra 30.25 frk, aug.-ra 30.75 frank, első 4 óra 31.25 frank, okt.-tól 4 óra 30.75 frank. Finomított készárú 102.—102.50 frank.

KÜLFÖLDI GABONATÖZSDÉK.

Bécs, július 6. Mivel Magyarországból ujjalag esőt jelentettek, egyéb külföldi jelentések a mai tőzsde irányzatára semmi befolyással sem voltak. A folyamatban levő magyar aratás, némely északi vidék kivételével, kielégítő. Kötések: buza észre 8.88—8.86—8.90—8.87 forinton, rozs észre 6.93—7—6.97 forinton, zab észre 5.92 forinton, tengeri július-augusztusra 5.41—5.43 forinton, tengeri szeptember-októberre 5.52 forinton.

Boroszló, július 6. Buza helyben 20.50 márká (= 12.06 frt) sárga. Buza helyben 20.40 márká (= 12.— frt). Rozs helyben 16.20 márká (= 9.53 frt). Zab helyben 16.50 márká (= 9.70 frt.) Tengeri helyben 12.— márká (= 7.06 frt). Minden 100 kilonkint. Átszámítási árfolyam 100 márká = 58.80 frt.

Hamburg, július 6. Buza holsteini 190—203 márká (= 11.17—11.94 frt). Rozs meklenburgi 140—152 m. (= 8.23—8.94 frt.) Rozs orosz 92—98 márká (= 5.41—5.47 frt). Minden 100 kilonkint. Átszámítási árfolyam 100 márká = 53.80 frt.

Páris, július 6. (Megnyitás.) Buza folyó óra 23.90 frank (= 11.40 frt). Buza augusztusra 22.45 (= 10.71 frt). Buza szept-okt.-re 21.10 frank (= 10.06 frt). Buza 4 utolsó óra 21.15 frank (= 10.08 frt). Roza folyó óra 15.75 frank (= 7.51 frt) Roza augusztusra 13.50 frank (= 6.43 frt). Roza szept-okt.-re 12.85 frank (= 6.11 frt). Roza 4 utolsó óra 12.85 frank (= 6.11 frt). Minden 100 kilonkint. Átszámítási árfolyam 100 frank = 47.70 forint.

Páris, július 6. (Zárlat.) Buza folyó óra 23.95 frank (= 11.43 frt). Buza augusztusra 22.45 frank (= 10.71 frt). Buza szept-októberre 21.10 frank (= 10.06 frt.) Buza 4 utolsó óra 21.15 frank (= 10.30 frt).

Liverpool, július 6. Amerikai buza 1p.-vel magasabb, kaliforniai 1 1/2 p.-vel alacsonyabb. Amerikai tengeri körülbelül 2 p.-vel magasabb. Amerikai liszt 6 p.-vel, magyar 1 sh.-gel alacsonyabb.

KÜLFÖLDI ÉRTÉKTŐZSDÉK.

Bécs, július 6. A mai előtőzsde, azon budapesti hírré, hogy ott ismét esős idő jár, megint üzletlen volt. Miért is a spekuláció tartózkodása folytán csak kevés kötés történt. Egyedül a bécsi kocsikölcsönöz részvények iránt mutatkozott vételkedv, ellenben fegyvergyári részvények hanyatlottak. A déli tőzsde is üzletlen volt, változatlan gyenge árak mellett.

Az előtőzsdén: Osztrák hitelrészvény 359.37—360.—, Länderbank 227, Bankverein 267, Uj tramway 85.25—86.—, Osztrák-magyar államvasut 359.25—359.87, Déli vasut 77.62—77.87, Dunagőzhajózási 487—486, Tramway 518.—, Alpesi bányá 163.20—163.30, Buschtiebradi vasut 607.50, Bécsi kocsikölcsönöz 139—140.—, Schednichi 675—677.50, Fegyvergyár 297—294.25, Török sorsjegy 60.40—60.70, Dux-bodenbachi vasut 70.—.

Délelőtt 11 órakor zárulnak: Osztrák hitelrészvény 359.50, Bankverein 267, Anglo-bank 157.50, Union-bank 296.—, Länderbank 227.—, Osztrák-magyar államvasut 359.50, Déli vasut 77.75, Alpesi bányá 163.20, Májusi járadék 101.80, Márka 58.81.

A déli tőzsdén: Osztrák hitelrészvény 359.37, Anglo-bank 157.50, Bankv. 267.—, Unionbank 296.—, Länderbank 227.—, Osztrák-magyar államvasut 359.37, Déli vasut 77.75, Elbevolgyi vasut 262.50, Északnyugoti vasut 247.75, Török dohányrészvény 134.—, Alpesi bányá 163.10, Májusi járadék 101.80, Török sorsjegy 60.50, Német márká 58.91, Tramway 518. Prágai vasipar 737.

Déltán 2 óra 30 percckor jegyezték: Magyar aranyjádék 120.75, Magyar koronajádék 99.05, Tiszai kölcsönorsjegy 139.50, Magyar földterhermentesítési kötv. 96.70, Magyar hitelrészvény 394.—, Magyar nyeresémkölcsön sorsjegy 158.—, Kussa-oderbergi vasut 190.20, Magyar kereskedelmi bank 1420.—, Magyar vasúti kölcsön ezüstben 100.10, Magyar keleti vasuti állami kötvények 121.40, Magyar leszámítoló és pénzváltóbank 260.—, Rimamurányi vasrészvénytársaság 252.—, 4.2% papírjádék 101.80, 4.2% ezüstjádék 101.60, Osztrák aranyjádék 121.10, Osztrák koronajádék 100.90, 1880. sorsjegyek 141.—, 1864. sorsjegyek 192.50, Osztrák hitelsorsjegyek 201.75, Osztrák hitelrészvény 359.13, Angol-osztrák bank 157.50, Union-bank 296.50, Bécsi Bankverein 267.—, Osztrák Länderbank 227.—, Osztrák-magyar bank 908.—, Osztrák-magyar államvasut 359.—, Déli vasut 77.50, Elbevolgyi vasut 262.50, Dunagőzhajózási részvény 483.—, Alpesi bányarészvény 162.50, Dohányrészvény 133.25, 20 frankos 9.51 1/2, Császári kir. vert arany 5.65, Londoni váltóár 119.90, Német bankváltó 58.80, Az irányzat nyomott.

Bécs, július 6. (Utótőzsde.) A déli tőzsde zárata után jegyeznek: Osztrák hitelrészvény 359.37, Magyar hitelrészvény 394.50, Anglo-bank 157.25, Bankver. 267.—, Union-bank 296.—, Länderb. 227.—, Osztrák-magyar államvasut 359.—, Déli vasut 77.62, Elbevolgyi vasut 262.50, Északnyugoti vasut 248.—, Török dohányrészvény 134.—, Rimamurányi vasut 252.25, Alpesi bányá 162.50, Májusi járadék 101.80, Magyar koronajádék 99.10, Töröksorsjegy 60.40, Német márká azonnali szállításra 58.82, Német márká utómora 58.83.

Berlin, július 6. Májusi járadék 101.70, Osztr. aranyjádék 103.—, Magyar aranyjádék 102.80, Magyar koronajádék 99.70, Osztrák hitelrészvény 224.90, Osztrák-magyar államvasut 152.50, Déli vasut 33.60, Buschtiebradi vasut 304.50, Osztrák bankjegy 170.10, Rövid lejáratu váltó Bécsre vagy Budapestre 169.80, Rövid lejáratu váltó Párisra 80.95, Rövid lejáratu váltó Londonra 20.38 1/2, Orosz bankjegy 216.50, Olasz járadék 93.10, Laura-kohó 225.—, Harpeni 178.25, Olasz központi vasut 133.10, Török sorsjegy 114.25.

Az utótőzsdén: Osztrák hitelrészvény 225.—, Osztrák-magyar államvasut 152.60, Déli vasut 33.60, Magyar aranyjádék 102.80, Discontó-társaság 199.25 forint.

Frankfurt, július 6. (Zárlat.) 4.2% ezüstjádék 86.20, 4% osztrák aranyjádék 103.—, 4% magyar aranyjádék 102.60, magyar koronajádék 99.70, osztrák hitelrészvény 304.75, osztrák-magyar bank 770.—, osztrák-magyar államvasut 304.75, déli vasut 69.25, Elbevolgyi vasut 225.50, bécsi váltóár 169.77, londoni váltóár 20.382, párisi váltóár 80.85, bécsi bankverein 227.25, villamos részvény 137.30, alpesi bányarészvény 139.—, 3% magyar aranykölcsön 90.20, 4.2% papírjádék 86.20. Az irányzat szilárd.

Frankfurt, július 6. (Utótőzsde.) Osztrák hitelrészv. 304.75, Déli vasut 69.25, Osztrák-magyar államvasut 304.50.

Frankfurt, július 6. (Esti tőzsde.) Osztrák hitelrészvény 304.62, Déli vasut 69.50, Osztrák-magyar államvasut 303.75. Az irányzat csendes.

Páris, július 6. Uj 3 százalékos francia járadék 101.55, 3 százalékos francia járadék 103.16, 3 1/2 százalékos francia járadék 107.07, Osztrák földhitelintézet 1298, Osztrák-magyar államvasut 785, Osztrák aranyjádék 103.30, Déli vasuti elsőbbség 334.—, Alpesi bányá 350.—, Török dohányrészvény 295.—, Török sorsjegy 110.—, Olasz járadék 92.40, Spanyol kölcsön 32.90, Meridional 671.—, Otomanbank 584.—, Rio Tinto 678.—, Dubois 707.—, Eastland 132.50, Chartered 63.—, Randfontein 33.50, Magyar aranyjádék 102.35.

Hamburg, július 6. (Zárlat.) 4.2% ezüstjádék 86.45, osztrák hitelrészvény 304.50, osztrák-magyar államvasut 760.—, déli vasut 166.—, 4% osztr. aranyj. 103.25, 4%-os magyar aranyjádék 103.—, olasz járadék 93.—, Az irányzat élénkletlen.

London, július 6. (Zárlat.) Angol consolok 111.—, déli vasut 7.—, spanyol járadék 33.25, olasz járadék 91.87, 4% magy. aranyjádék 100.50, 4% rupia 62.50, Canada pacificvasut 86.50, Ezüst 27 1/2%. Bécsi váltóár 12.14. Az irányzat nyugodt.

New-York, július 6. Ezüst 59.13.

IDŐJÁRÁS.

A m. kir. országos meteorologiai intézet távlati jelentése 1898. július 6-án reggel 7 órakor.

Table with columns: Állomások, Légnyomás mm. 700 +, A hőmérséklet Celsiususban, Csapadék, Állomások, Légnyomás mm. 700 +, A hőmérséklet Celsiususban, Csapadék. Lists various cities and their weather data.

A légnyomás maximuma az angol és francia part mentén terül el a honnan Nyugat-Európába hatol be. Ezen maximum szélén egy barometrikus depresszió van, mely Felső-Olaszországban és Magyarországon a nyugvó levegő felcsapódásokat, egész Közép-Európában pedig felhős és felhős időt okoz.

Hozzávetőleg az idő nemcsak általában esésre fordult, hanem az esős egyes tájakon nagyon jelentékeny lett. Huzódik pedig nyugatról kelet felé az Erdélyi mág. ma reggel nem érintette. Rendkívül erős zapor volt Debreczenben (53 mm.), de Zomborban, Szegeden, Kis-Karlon, Csáktornyán, Kőszakon és Ungváron is volt tetemes csapadék. Az Alföldön és északkeleten zivatarok jártak az esővel a szél helyenkint viharos. A hőmérséklet Erdély kivételével alacsony.

Hűvös és főleg az ország keleti és déli részén még esős idő várható élénk északi szelekkel.

VIZÁLLÁS.

— Július 6-án. —

Table with columns: Feljő, Vizmérséklet, Vízállás reggel, Áradás v. apadás, Feljő, Vizmérséklet, Vízállás reggel, Áradás v. apadás. Lists water levels and currents for various locations.

Levegő hőmérséklete: * = szélvél; + = 0 feletti; - = 0 alatti; < = árado; > = apado; ? = bizonytalan.

A MILLIOMOS.

Angol regény.

(67)

Írta: CROKER M. B.

— Igen, én már sok év óta meghaltam a világ számára, folytatta a különös asszony. Ha jól vagyok értesülve, ön is lemondott az életéről és örömeiről és pedig azért, hogy apját öregségében ápolja. Igaz-e? kérdezte élénk mozdulattal, melynek következtében a sarija a nyakába csuszott.

Jervis most először nézett mélyen fekete szemébe és gondolatban igazat adott az apjának. Igen, ennek az asszonynak multja, tragikus multja volt!

— Szép, nemes áldozatot hoz! folytatta az idegen. de hogyan is mondja a koran? Aki jó tettet küld az égbe, Isten trónja előtt ismét megtalálja azt.

Ezzel kinyújtotta a kezét, hogy kendőjét ismét a fejére huzzza. A fiatal ember össze-rezzent. Megpillantotta az ujján Honor karneolos gyűrűjét. A fiatal leánynak szokása volt, hogy ezt a gyűrűt élénk társalgás közben az ujján forgatgatta; ezzel gyakran boszantották és Mark jól ismerte a gyűrűt. Hogyan jutott ehhez az asszonyhoz?

Az idegen azonnal megértette tekintetét.

— Ez a gyűrű feltűnik önnek, mondotta. Aranya nem sokat ér, de nekem nagyon értékes. Egy fiatal hölgy, akivel életemben egyszer találkoztam, ajándékozta nekem, miután szeme és hegedűjátéka arra kényszerített, hogy elmondjam neki élettörténetemet.

— Ismerem azt a hölgyet! kiáltotta Mark. Fiatal, szép, karcsu és magas. Hol találkozott vele?

— Sahib, ez az én titkom, felelte az idegen, de elmondhatok önnek egy másik titkot. Mondhatom, hogy ön szereti ezt a fiatal hölgyet.

— Honnan tudja ön ezt? dadogta Mark, aki egészen elpirult.

— Az arczáról leolvasható. A környékbeli emberek nem hiába neveznek bölcset asszonynak, mondotta az idegen, miközben fölkelt és indulni készült. Ön elhagyta azt a leányt és a kövér öreg asszony, az anyja, máshoz fogja nőül adni! Ez lesz a jutalma, amiért kötelességét teljesítette!

Ezzel a keserű és a Koranra való előbbi hivatkozással ellentétes megjegyzéssel, mélyen meghajolt a fiatal ember előtt és elsántikált.

XVIII.

Augusztus közepe táján volt. Az esős idő már véget ért. Shiraniban ismét letették a gummiköpenyeket és esernyőket és ismét a szabadban kerestek mulatságokat. A helység folyton változó társasága új jövevényei között volt Bevis kapitány, egy ember, aki mindenütt, ahová érkezett, olyan szerepet játszott, mint a csuka a ponty közöttök és ünnepek, löversenyek, piknik rendezésében fáradhatatlan volt. És egyuttal elhatározta, hogy valami különös dolgot fog nyelbe üte. Kirándulást tervezett, de nem kis, zártkörű kirándulást, hanem nagy, csoportos kirándulást az ország belsejébe. Bevis hallott Hawal-Ghatról, átlógolt, helyszíni szemlét tartott és nagy lelkesedéssel tért vissza.

Itélete ez volt: Pompás hely, melyet mindenkinek látnia kell! Eczélből legjobbnak találta, ha egyszerűen „Hawal-Ghat-hetet” rendez és Bevis kapitány a szokott erélylyel fogott hozzá a munkához. Még egy másik nyári telepet is felszólítottak a kirándulásban való részvételre; minden irányba meghívókat küldöttek, megállapodtak Haw-mulatságokban és lawn-tennisekben, kinevezték a bálányákat, szóval mindent kieszelték, hogy új életre keltsék az elfeledett, halott Hawal-Ghatot.

A vállalkozók közül többen átmentek arra a helyre. Egész sereg kuli azon fáradozott, hogy az üres házakat megtisztítsa, a gyomot kiirtsa, a még meglevő kertet rendezze; azután kisorsolták a lakásokat. Shirani és Hawal-Ghat között nemsokára mást se lehetett látni, mint házi szerekkel megrakott talyigákat és az örömteli buzgalom mellett, amelylyel a szolgaság minden tamashanak

látszó dolgot fogad, mindenütt gyorsan befejezéséhez közeledett a nagyszerű terv.

Langrishe Ida, mint okos asszony, aláírással nem akarta magát lekötöni e vállalkozásban való részvételre. Szándéka csak az volt, hogy két napig, mint vendég, Hawal-Ghatban maradjon és Lallat barátnőjének, Dashwoodnak gondjaira bizza. Sladen asszony természetesen a jó Brande mamát kísérte és neki, akinek vendégszeretét általában ismerték, a régi tágas parancsnoksági épületet osztották ki, melyet nagy, elvadult kert vett körül. Ezt a házat, valamint még egy-két másik bangalot különben az utóbbi husz év alatt, a perzsa hölgy nagy bánatára, néhány hónapra kiadták bérbe olyan családoknak, amelyek itt nem kerestek mást, csak nyugalmat és jó friss hegyi levegőt. Az igaz, hogy nem is találtak egyebet.

Brande mama kíséretével egy egész nappal korábban érkezett, mint a többiek és legnagyobb meglepetésére az utakat kijavítva és látta, hogy lámpaoszlopokat állítottak, petróleumlámpákat függesztettek ki és jó karba helyezték a zenekar számára való emelvényt. A szolgák a megérkezett házi eszközökkel voltak elfoglalva, szőnyeget poroltak ki, az ágyakat gondozták, czölöpöket vertek a földbe a ponnyk számára, lovászok és kulik nagysietve jártak ide-oda és közöttük sahibok futkostak, hogy még néhány utolsó rendelkezést tegyenek, szóval úgy látszott, mintha az idő Hawal-Ghatban negyven évvel visszament volna.

Jervis Mark nagyon vegyes érzelmekkel figyelte meg ezeket a változásokat és a perzsa hölgy is félig örömmel, félig aggodalommal látta a vidám emberek csoportjainak közeledését.

Szép, enyhe holdvilágos éjjel volt, aminő szeptember első felében sok van azon a vidéken. Az új jövevények bált rendeztek a régi klubházban és Mark a környéken levő dombok egyikéről figyelte meg a látivalókat: a nagy tüzet, a kivilágított bangalokkal, az ide-oda siető embereket, fülelt a hozzája fölhatoló hangokra, a ponnyk nyerítésére és a zenére. Igazán Hawal-Ghat volt ez, az elhagyott, pusztá tábort, melyet nem egy éjjelen kísérteties csendben látott?

Megkezdődött a táncz. A nyitott ajtón át be lehetett látni az élénk színekkel díszített terembe, a zenészek vidám polkát játszottak és több mint száz föleziczomázott ember forgolódott körbe, míg a sakálok és a hiénák, amelyek itt szoktak összegyülekezni, nyugtalanul kerülgették a helyet. Azután a szabadba tódultak a tánczosok, hogy a balzsamos levegőben felfrissüljenek.

Mark több embert megismert, közöttük Honort is, aki fehér ruhába öltözve, egy fiatal emberrel sétált föl s alá; a fiatal ember élénken gesztikulálva mulattatta őt és azon vette észre, hogy a leány alig hallgat reá, hanem, amit Mark jól látott, szórakozottan tekintett maga elé. Ott volt továbbá Paske Lalla, akit élénk társalgás közben egy jól táplált ember, természetesen sir Gloster kísért. Ott voltak még...

Ekkor hirtelen észrevette, hogy nem egyedül ő nézi a bentörtendő dolgokat. Epen alatta is állott egy alak, akit mozdulatlansága miatt fatörzsnak tartott. Most megmozdult és megismerte benne a perzsa hölgyet, aki vágyakozva nézett ki az alatt elterülő helyre. Mark is könnyen megmozdult, mire az asszony hirtelen megfordult és felment hozzája. Most már jó ismerősök voltak, hetenkint egyszer-kétszer találkoztak a belpokosoknál vagy Hawal-Ghat közelében találkoztak. Mark sohasem kísérelte meg, hogy az idegen titokteljes házába behatoljon, gyakran küldött neki virágot, gyümölcsöt vagy szárnyast és ezért az asszony barátságával ajándékozta őt meg.

— Tetszik önnek ez az ünnep? kérdezte tőle Márk. Ennek látása bizonyára egészen új dolog önnek. Talán még sohasem látott angol táncmulatságot?

(Folytatás következik.)

A főszerkesztő távollétében a szerkesztésért felelős: Kálnoky I. h. szerkesztő.

SZINHÁZAK.

Budapest, csütörtök, 1898. július 7-én.

VÁROSLIGETI SZINKÖR

Igazgató Feld Zsigmond.

A Vízfejű-család.

Fővárosi bohózat énnokkal és tánczokkal, részint eredetileg, részint idegen eszme után írta Feld Mátyás.

Személyek:

Kecské Tóbiás	Kömléi
Kecské Lu-unilla	Thuraszovits
Kecské Ilka	Toskó A.
Kecské Emma	Ráskai E.
Szép Pista	Kövessei A.
Kaczor Emil	Kényves J.
Rozenduft Noémi	Erdői Berta

Kezdet 7 órakor.

BUDAI SZINKÖR.

A diplomás kisasszonyok.

Eredeti fővárosi élettép énekekkel 3 felvonásban.

Kezdet 7 órakor.

KISFALUDY-SZINHÁZ Ó-BUDÁN.

Igazgató: Fekete Dezsd

Az eleven ördög.

Operette 3 felvonásban.

Kezdet 7 órakor.

Ős-Budavára

Ma, csütörtökön, július hó 7-én

Uj Peleskei nótárius Ős-Budavarában. Uj!

Jóteknonyozélu

művész-estély

A peleskei nótárius uram Ős-Budavarában legújabb élményeit és egyéb mulattató új dolgokat előadnak: Sziklai Kornél, Németh József, Kalmár József, Fűredi József, H. Csillag Amália, Cservári Irma, Gergey Gizella.

3 varieté-előadás

7 1/2, 1/20 és 10 1/4 órakor.

Első előadás ingyen.

Confetti.

Belépő-díj 50 kr. Gyermekekjegy 10 kr.

HILLEBRAND-féle

sőrcsarnok és étterem.

Ülőit, az Iparművészeti palotával szemben, a klinika közvetlen közelében.

Az orvostanhallgatók találkozóhelye.

Külön magyar és francia konyha, tisztán kezelt bel- és külföldi borok. Minden időben frissen csapolt kőbányai sör. Díszes kórhelyiség. Pontos kiszolgálás.

Méréselt árak.

Mindkét villamos vasút megállóhelye.

Szt.-Lukácsfürdő.

Étterem, kávéház és amerikai bar.

Helyiségekben egész nap

katonazené.

Étkezés teríték szerint. Pontos kiszolgálás.

Méréselt árak.

Tisztelettel Fodor L. József.

A Kőbányai Király-Sörfőző

dr. Korányi és dr. Kéty egyetemi tanár urak által gyógyezelokra ajánlott

„Malátasör”

Idegbajokban, vérszegénységben, emésztési zavaroknál, gyengeségben stb. kiváló sikerrel használhatók.

Legkellemesebb üdítő-ital.

Megrendelhető a gyári irodában Kőbányán, vagy városi irodában VII., Kertész-utca 40.

Finom női fehérneműk és

menyasszonyi kelengyék

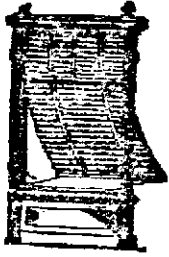
jutányos árban, legnagyobb választékban ajánl

Kanitz Ferencz és Tsa

szepességű vászonraktára Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 11.

Írógép.

A Blickensderfer amer. klaviatur-írógép az összes létező rendszereket mindenben felülmúlja. Páratlan előnyök. Írása látható, nincs szalagja, kiváló referenciák. 50%-al olcsóbb ár! Schulhof Gy., V. ker., Váci-körút 80. sz.

Több kiállítás éremmel kifizetve
Budapesti Jalousia és ablakredőnygyár
Justus Sándor és fia
Andrássy-ut 60. sz. Csengery-u. sarkán
ajánlja
gördülő faredőnyeit
accélpánttal vagy hevederrel összekötve.

szabadalmazott hengerverszerkezetével !!

* minden szakra vágó gyártmányait. Árjegyzék vagy katalógus ingyen és bérmentve. Telefon 23-08.

A Magyar

Aszfalt-
burkolatok

Budapest, Andrássy-ut 30. sz.
Elváltja János mellett, leg-
utóbban 1910

Aszfalt-
burkolatok

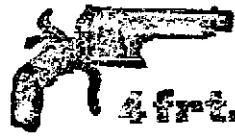
felületét és nedves lakások,
pincék stb. gyökereit szárazza
tehető.

TELEFON.

Fontos óvódeletemre.

Bull dogg-Memoria

6 lüvetű revolver csak

Bőrtáska, szíjjal és tölténye
5 frt. Váltásdíjverek nagy
választékban.

FÖLDESSY L.

puhakamú: az Budapesti Mu-
zeum-ut 3. Viteki székül-
des utatól vagy pénz elzár-
tas beállítás mellett. Képes árjegy-
zék ingyen és bérmentve.

Tornaszeközök, függő-
ágyak, kötélárak, hálók

ruhaterítők fehér kendőből, zsinó-
rök, tömlők, hevederök, zsákok és
ponyvák, valódi angol Lawn-Tennis és korti
társas-játékok.

Saffer Antal

Budapest, IV., (Károly-laktanya) Károly-utca 12. sz.
Vidékre árjegyzék szorint.

Ki pénzt akar

megtakarítani a lábfelel az legyen csak
Fernolendtl-féle fénymázt,

szines cipőhöz csak 1033

Fernolendtl-féle fénycremet,

mert ezek adják meg a legszebb fényt és
óvják meg a bőrt tartósan.

A legjobb fémtisztítószer Fernolendtl
fehér

◆ fémpasztája ◆
bádorgodókban és szappanformában, be-
jegyzett védjegyével a „vörös koronával.”

Csász. kir. szab. gyár.

ALAPITVA 1832. BÉCSBEN.

Gyári raktár: Bécs, I., Schulerstrasse 21.
Budapest, V., Lipót-körút 24. szám.
A sok értéktelen utánzat miatt tessék a nevemre jól ügyelni.

ST. FERNOLENDT.

Kőbányai Király-Sörfőző-

részvénytársaság.

Alaptőke: 4,800.000 korona. Telefon: 61-50.

Maláta-sör.

Bajor módra készült ezen legjobb sörgyár-
mányunk arra van hivatva, hogy az enyém küh-
földi árukat kiszorítsa.

Kellemes zamata miatt kedvelt **edős ital**
és **gyógyhatásánál fogva** a legelső orvosi szak-
tekintélyek melegen ajánlják: különösen **dr. Ko-
rányi Frigyes** és **dr. Kezli Károly** egyetemi
tanár urak tanúsítják, hogy ezen sör sikeresen hasz-
nálhatóan bizonyult. Ideghajókban, vérszegénység-
nél, emésztési zavaroknál, gyengeségnél maláta-sör-
rünk valószínűs gyógyyszer.

Árak vidékre:

Negy láda: 60 kis palack 6 frt.
betét 4 frt, összesen 10 frt. — Kis láda:
30 kis palack 3 frt, betét 2 frt, ösze-
sen 5 frt budapesti vasúti állomásra szállítva
utánvétellel.

Hónapokig elfartható. A ládákért és pa-
csekért adandó 4 frt, illetve 3 frt betét — azok-
nak hérmentes visszaváltásakor — visszaszolgáltatjuk.

Megrendeléseket elfogadjuk: Gyári
irodánk Kőbányán. Városi irodánk: VII., Kertész-u.
10. és vidéki raktárosaink. **Budapestben kapható**
minden nagyobb fűszerkereskedésben
és poharankint a **Quisisana** buffetben
Váczi-körút 12.

Kőbányai Király-Sörfőző-
részvénytársaság.

Jókai Mór

összes művei nemzeti kiadása

100

KÖTET

Diszes kötésben 250 frt

90 kötet már megjelent

Ez év folyamán a nagy munka teljesen elkészül

Beszerezhető csekély havi részletfizetésre is,
áremelés nélkül

Az eddig megjelent 9 sorozat, illetve 90 kötet összesen
1787 1/4 nyomtatott ívet tesz ki a következő tartalommal:

1. Erdély aranykora.	A debreczeni lunatikus	65. Egy hirhedett kalandor.
2/3. Törökvilág Magyaror- szágon I/II.	35. Szélcsend alatt. — Az életből elvesse.	66. Szabadság a hó alatt.
4/5. Egy magyar nábob I/II.	36. A magyar előidőköl. Egy asszonyi hajszál.	67/68. Szeretve mind a vérpádig I/II.
6. Kárpáthy Zoltán.	37. Novellák.	69. Még egy csokrot.
7. A janicsárok végnap- jai. — Fehér rózsza.	38/40. Színművek. I/III.	70. Egy játékos, a ki nyer.
8. Hétköznapiak.	41. Szerelem bolondjai.	71/72. A lőcsei fehér asz- szony I/II.
9. A régi jó táblalírák.	42. Fekete gyémántok.	73. A három márványfej.
10. Csataképek a magyar szabadságharczából.	43/44. Eppour si muove. És mégis mozog a föld. I/II.	74/75. A kiskirályok. I/II.
11/13. Dekameron I/III.	45-46. Az arany ember. I/II.	76. A tengerszemű hölgy.
14. Árnyképek.	47/48. Enyém, tied, övé. I/II.	77/78. A lélekidomár I/II.
15. Szegény gazdagok.	49. Virradóra.	79. A gazdag szegények.
16. Népvilág.	50. Föld felett és víz alatt.	80. Rákóczy fia.
17. Politikai divatok.	51. Rab Ráby.	81/82. Fráter György I/II.
18. Szomorú napok.	52/53. A jövő század regénye. I/II.	83. Péter Péter. — Asz- szonyt kísér.
19. Véres könyv.	54/55. Az élet komédiásai. I/II.	84. A csigánybáró. — Minden poklokot ké- resztül.
20. Délvirágok. — Oceánia.	56. A Damokosok.	85. Nincsen ördög. — A Magláy-család. — A ki holta után áll boszut
21. Hangok a vihar után.	57. Szép Mihál.	86. A fekete vér. — Lenczi fráter.
22. Vadon virágai.	58. Targallyak.	87. A két Trenk, Trenk Frigyes.
23. Erdélyi képek.	59. Egész az északi pólu- síg. Ki a szivét a hom- lokán hordja.	88. Sárga rózsza. — A Krao. — A három- királyok csillaga.
24. Új földesur.	60. Bályányos vár.	89. Magneta. — Tégy jót.
25. Milyenek a nők. — Milyenek a férfiak.	61. Megtörtént regék.	90. De kár megvéntüni.
26/27. Egy az Isten. I/II.	62/63. A kik kétszer hal- nak meg. I/II.	
28. Mire megvénülünk.	64. Görögüz.	
29/30. A köszívü ember fiai I/II.		
31. Az elátkozott család.		
32/33. Névtelen vár. I/II.		
34. Felfordult világ. — Észak honából. —		

A munkát megrendelni kívánó tisztelt olvasóink sziveskedjenek az alábbi rendelő-
lapot levágni és kitöltve lapunk kiadóhivatalához beküldeni.

A Révai Testvérek Irodalmi Intézet Részvénytársaság Budapesten előfizetési felhívást bocsát ki a

JÓKAI MÓR ÖSSZES MŰVEI NEMZETI KIADÁSA

ezüld műre, mely 100 kötetben, 2000 íven; erős papíron, szép nyomással, nyolczadrét alakban, kötetenként
átlag 20 ívvel renaktívul diszes vászonkötésben jelenik meg.

Előfizetést feltételek: Jókai Mór összes műveinek nemzeti kiadásából eddig 90 kötet jelent meg.

— Az egész mű ára diszes vászonkötésben 250 frt. —

2 forintos havi részletfizetés mellett szállítatik az első 10 kötet	7 forintos havi részletfizetés mellett szállítatik az első 90 kötet
100 : : : : : 100	700 : : : : : 700
20 : : : : : 20	140 : : : : : 140
30 : : : : : 30	180 : : : : : 180
40 : : : : : 40	220 : : : : : 220
50 : : : : : 50	260 : : : : : 260
60 : : : : : 60	300 : : : : : 300
70 : : : : : 70	340 : : : : : 340
80 : : : : : 80	380 : : : : : 380
90 : : : : : 90	420 : : : : : 420

A további kötetek a teljesített részletfizetések arányához képest, illetve 10-10 részlet befizetése után egy
ujabb 10 kötetből álló sorozat.

A részletek a szállítástól kezdődően minden hó 1-én a Révai Testvérek Irodalmi Intézet Részvénytársaság pénz-
számláján Budapestben fizetendők mindaddig, míg a mű teljes utalára kiegyenlítő nincs. A részletek be nem tartása esetén a foly-
tatólagos kötetek a részletek pótlásáig visszatartottnak; a lejárt és be nem fizetett részleteket a Társaságnak jogában áll a portó-
költség hozzászámolása mellett postál megfizetésre bocsátani. A részletek be nem tartása esetén a részletfizetési kedvezmény meg-
szűnik és az egész mű vételára esedékesé válik. A gyűjtőmunkának a befizetett részletek által még nem fedezett része a részvény-
társaság tulajdona marad.

A fenti előfizetési feltételeket tudomásul veszem és ezek alapján megrendelem a fentnevezett munkát 250 frtyi vételárért, a
teljes mű átvételének kötelezettségével, fizetendő havi _____ frtos részletekben a rendelés keltétől kezdődően, Budapestben,
a Révai Testvérek Irodalmi Intézet Részvénytársaságánál és három az első _____ kötet megküldését.

Lakhely és kelet: _____
Név és állás: _____

Tessék olvas-
hatón aláírni.

AZ ORSZÁGOS HIRLAP APRÓ HIRDETÉSEI

Minden szó 2 krajczár.

Vastagabb betűkből szedve 4 krajczár.

Ha a hirdető címet is közli a hirdetésben, vagy a választ poste restánte kéri, akkor minden közlés után még 30 krajczár kincstári bélyegilleték is fizetendő. — Czélszerű az apróhirdetést postautalványon beküldeni, s a szöveget az utalvány szelvényére írni; esetleg közönséges levélben könnyen kiszámíthatja az apróhirdetés árát.

Kiadóhivatal:

VIII. kerület, József-körút 65. szám.

Előre fizetendők készpénzben, levélbélyegekből vagy postautalványon.

LEVELEZÉS.

Bianka. Szép fekete szeméjlet mikor láthatom ismét? Igaz ugyan, hogy udvariasság tölem, hogy épen csak a szeméjlet óhajtanám már látni, de emélem, hogy ha azt kívánom, hát a többi már magától jön. Mi újság édes kis feketém? Miért nem írsz néha néha? Mit csinál az A. Csókokat küld Eleméred. 5140—1

Árthur. Fogadja legforróbb gratulációimat. Igazán szép akinek ilyen nagy sikere van. Bocssáson neg, hogy e helyen gratulálom, de beátja, hogy másúit ehetetlen. Szeretném szeméjvesen is üdvözölni és érve, hogy írja meg, hogy hol lehetséges az, üdvözlő mádotlja. 5142—1

Csinos hivatalnok levelezni óhajtana szellemes intelligens nővel. Kivánatra ismeretség nincs kívárva. Levelet „Nyári szórakozás” jelige alati e lap kiadóhivatala továbbít. 5098—1

Szükségem lenne 30 frtra, ki áldozna egy fess fiatal asszonykának. Czimem „Hálás lennék”. 1625—1

Vői szépség biztosítatik a Raditz-féle **Mirtus-crème**, használata által, mely finomítja a bőrt. Kismítja a ránczokat, alaposan eltávolítja a **szepőt, májfoltot, bőrhámlást stb.**, 1 tégely forint, hozzá a **Pulcheradin-zappan** drbja 0 kr., 3 drb 1 frt 10 kr. Barna kezok, arcz, orr ellen z egyetlen gyógyszer a Raditz-féle **Mirtus-fehéritő**, rtalmatlan, 1 üveg 2 frt. Legfinomabb napi és estü oudre a **Pulcheradin-poudre**, doboz 50 kr. Össziti és szétküldi: **Raditz Reb. Apostolyógyásztára, Budapest, Jézsef-körút 64** Országos Hirlappal szemben. 6818—1

HÁZASSÁG.

17 éves magasabbrangu bankhivatalnok 8000 forint készpénz vagyonnal, ismeretség hiányán ez uton óhajt házasságot kötni fiatal, szép és házián nevelt leánnyal. Hozomány, esetleg vallás is mellékes. Csak fényképpel ellátott ajánlatok „Érdek élkül” czim alatt, discretio mellett e lap kiadóhivatalába legkésőbb ezen hó 20-ig kéretnek. 1633—2

ÁLLÁST KERES.

4 kereskedelmi szaktanfolyamot sikerrel végzett fiatal leány irodai alkalmazást erez. Czim a kiadóban. 5120—3

Pénztárnoknövi állást keres egy intelligens csinos fiatal leány. Esetleg kaucezióval rendelkezik. Czim a kiadóban. 5030—3

ÁLLÁST KAPHAT.

Gagy háztartás vezetésére kerestetik egy közép-korú nő, ki minden tekintetben ifogástalan. a gyermekek neveléséhez ért és nem nagy pénzü. Ajánlatokat a kiadóhivatal közvetíti. „Nyugodt thon” alatt. 5128—4

HÁZ- ÉS TELEK-ELADÁS.

Péczelen keresek megvételre egy kisebbszerű házat könnyű fizetési feltételek mellett. Levélbeli ajánlatokat a kiadóhivatalba kérek „Családi ház” jelige alatt. 5088—7

Újpest legszebb helyén ujonan épült ház, a villamos vasuti állomás mellett, 14.000 forintért eladó. Szükséges tőke 6000 forint, a többi bankteher. Czim a kiadóban. 5020—7

Uriház Újpesten, 300 négyszögöl kifizetett telkon modern igényeknek megfelelően építve, 8 1/2 évi adómentességgel, a palota-újpesti vasutállomás közelében és két villamos-vonal közt, előnyös feltételek mellett eladó. Czim a kiadóhivatalban. 4958—7

Bácskában egy nagyobb gazdaság megvételre kerestetik. Részletes ajánlatokat a kiadóhivatal továbbít „Gazdaság” czim alatt. 5122—6

ELADÁS.

Elegáns butorok. Ebédlő-, háló-, uri-, szalon-bendezés, olajfestmények, szőnyegek, rövid zongora stb. eladók 9—1 és 3—5 között **Andrássy-ut 68. sz.** 6533—8

Gőzmalom eladó Bánátban, 6 járatu kitünő menettü, nagy üzletkörrrel, konkurrens nélkül, Compound-gőzgéppel, artézi kuttal jutányosan és kedvező fizetési feltételek mellett eladó. Czim a kiadóhivatalban. 1615—8

Eladó 3 kemenczés feketepékség, napi 150—170 frt forgalommal. Czim a kiadóhivatalban meg tudható. 5074—8

Gőzcséplő-szekrény eladó, Clayton & Schuttler worth-féle, 6 lőrejeü, 2 nyáron cséplé, mind új, kitünő karban, jutányosan és kedvező fizetési feltételek mellett. Tudakozódhatni Rónai Gyulánál Ó-Kanizsán. 1613—8

VÉTEL.

Megvételre keresek Rákos Kereszturon vagy más-hol, közel Budapesthez, egy kis családi házacskát könnyű fizetési feltételekkel. Ajánlatokat „Mielőbb” jelige alatta kiadóhivatalba kérek. 5014—9

Vidéki nagyobb városban egy férfitudatárú-üzlet élénk helyen megvételre kerestetik. Levélbeli ajánlatok e laphoz küldendők „Jömenetü” czimen. 5130—9

KIADÓ SZOBÁK.

Jgen szépen butorozott szoba fürdőszoba- használattal, kitünő ellátással, jutányos áron kiadó. Czim a kiadóhivatalban. 5110—10

25 frtért teljes ellátást külön bójáratu szobával nyer 1 fiatal ur. Czim a kiadóhivatalban. 4690—10

Intelligens izr. családnál egy elegánsan butorozott tiszta, bővös, különbójáratu kétablakos utcai szoba, teljes ellátással kiadó. Czim a kiadóban meg tudható. 4874—10

A Csengeri-utczában csinosan berendezett udvari szoba különbójáratall kiadó. Czim a kiadóhivatalban. 4990—10

Kiadó a Ferencz-köruton egy nagyobb és egy kisebb világos udvari szoba, előszoba, konyha stb. azonnal vagy aug. 1-ére. Czim a kiadóhivatalban. 4934—10

A kerepesi-uton egy magános nőnél kiadó egy elegánsan butorozott szoba. Czim a kiadóhivatalban. 5012—10

LAKÁS KERESTETIK.

Az Erzsébetvárosban keresek augusztus 1-ére 2 utcai, előszoba stb.-ből álló lakást. Az évibér felemlítésével ellátott ajánlatokat a kiadóhivatalba kérek „Csendes lakó” czim alatt. 5058—12

2 különbójáratu butorozott szoba egymás mellett kerestetik július 1-ére a városligetben. Ajánlatok a kiadóhivatalba kéretnek „X. I.” jelige alatt. 4866—12

KIADÓ LAKÁSOK.

Az Üllői-uton kiadó egy lakás, mely áll: 2 utcai, 1 udvari, alkov, elő-,fürdőszoba és konyhából. Czim a kiadóhivatalban. 5026—13

Elegánsan butorozott, tiszta utcai szobát keresek a Belvárosban, lehetőleg külön előszobával. Árral ellátott ajánlatokat „Gargonlakás” czimen a kiadóhivatalba kérek. 5092—13

KIADÓ BOLTHELYISÉGEK.

Jrodának, műhelynek, divatszalonnak, egyleti helyiségnek, vivóteremnek, magániskolának vagy nagy lakásnak alkalmas nagy helyiség 1-ső emeleten augusztus 1-ére kiadó. Czim a kiadóhivatalban. 3662—17

KÜLÖNFÉLE.

Köhögésnél, rekedtségnél vegyen 30 krért Réthy-féle Pemeteffü-czukorkát. 1537—18

Fedett kuglizót zártkörü társaságok egyes napokra bérbe vehetnek. Czim a kiadóban. 4744—18

Dickensnek egy néhány kitünő műve olcsó áron eladó. Venni szándékozók irjanak „Dickens művei” czimen a kiadóhivatalba. 5048—18

Az első magy. szab. kétrészü

fa-szijkorong gyár.

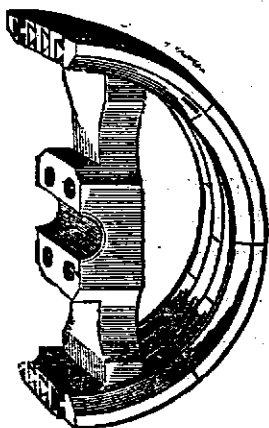
MÁTRAI, SALGÓ ÉS TÁRSA

Budapest, Teréz-körút 33.

Ajánlja dus választéku két-részü fa-szijkorongjait, melyek

minden néven nevezendő üzembem

legkiválóbban megfelelnek **Ezüst éremmel kitüntetve.** Makátok és árjegyzékek ingyen és bérmentve küldetnek

Zársas kirándulás

a Magas-Fátrába: Doboznai jégbarlang, Csorbai tó, Felkai nyaralótelep, Lucsátna-fürdő, Fáttra-Fürdő, Tarpataki vízesés, és Virág völgy stb.

Indulás kilitásos szalonkocsival 1898. július 9. reggel 7 óra 30 p. gyorsvonattal a keleti p. u.

Részvételi ár: II. oszt. gyorsvonat kilitásos kocsii kilitásos fogaskereku vasut, bérkocsik és 6 nap. teljes ellátással 48 frt, vasuti jegy náikül 32 frt. Bővebb értesítést nyujt: Gyógyfürdők, Üdülöhelyek és Utazási Központi Iroda Budapest, V., Dorottya-utca 13. sz.

Viszaérkezés 1898. július 15-én esetleg később.

Palais Royal

a fő- és székváros legnagyobb áruháza

ORLAI SÁNDOR perzsa csász., spanyol kir. udv. szállító

Budapest, Koronaherczeg-utca 8. sz.

a következő cikkekét gyári árban ajánlja:

Nász ajándékok, chinai ezüst-árak, finom bronzé-árak, disz-órák, gyémántutánzatú ékszerek val. foglalatban, valódi párisi legyezők, bördiszműárak, ezüstbotok, bőrövek (gürtel), szalag-, bársony-, arany- és fémövek.

ADRIA

TÁVIRAT!: Nagy-Becskereken július 3-án megtartott kerékpárversenyeken az összes első díjakat **kerékpárokon nyerték.**

Városi raktár és zárt kerékpáriskola: **Royal-szálló.**

Folyó évi augusztus hó 1-től **Andrássy-ut 69. a „Plasztikon” épületében.**